

ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ

Φεονικά

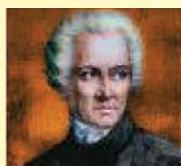
ΕΤΟΣ 17ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΟΥ 74 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

ΕΚΛΙΕΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΡΑΧΟΥΛΙΩΤΩΝ «Ο ΙΤΑΜΟΣ»

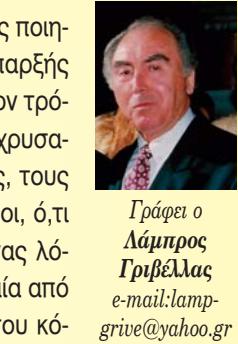
Εκδότης σύμφωνα με το Νόμο: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ - Τηλ. 6976777462

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική Οδυσσέας Ελύτης "Άξιον εστί"

Η γλώσσα μας, όπως γράφει ο εθνικός μας ποιητής, είναι ένα από τα δύο συστατικά της ύπαρξής μας, ως Έθνους. Η γλώσσα είναι, κατά κάποιον τρόπο το σεντούκι που φυλάγουμε μέσα όλα τα χρυσαφικά μας: τον πολιτισμό μας, την ιστορία μας, τους αγώνες των προγόνων για να ζούμε ελεύθεροι, ότι πολύτιμο τελοσπάντων έχουμε ως λαός. Ένας λόγος παραπάνω, ότι εμείς οι Έλληνες έχουμε μία από τις αρχαιότερες και πλουσιότερες γλώσσες του κόσμου, για την οποία μόνο υπερηφάνεια μπορούμε να αισθανόμαστε.

Ιωνίσιος Σολωμός
"Μήγαρις έχω άλλο στο νου μου πάρεξ ελευθερία και γλώσσα;"

Γράφει ο
Λάμπρος
Τριβέλλας
e-mail:lampr
grive@yahoo.gr

Η ελληνική γλώσσα έχει ιστορία τριών χιλιάδων ετών και πλέον και θεωρείται η μητέρα όλων των ευρωπαϊκών γλωσσών. Σε όλες τις ευρωπαϊκές γλώσσες το μεγαλύτερο μέρος της επιστημονικής ορολογίας προέρχεται από την ελληνική.

Η ελληνική γλώσσα αρχίζει από την ομηρική διάλεκτο, συνεχίζεται με την κλασική (απτική, αιολική κλπ.), μετατηριάστηκε στην αλεξανδρινή και φτάνει στη νεοελληνική με τις διάφορες μορφές της (καθαρεύουσα, δημοτική), ως τη σημερινή που την ονομάζουμε Νεοελληνική. Σε όλες τις μορφές της η γλώσσα μας παραμένει ίδια και απαράλλαχτη.

Συνέχεια στην 3η σελ.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Γράφει ο
Γιώργος Δ.
Κατοιούλας

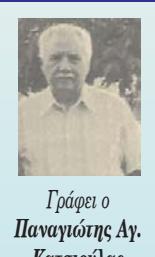

Άλλες εποχές, άλλα ενδιαφέροντα, άλλος τρόπος ζωής. Δεν ήταν δυνατόν λοιπόν να μην αλλάξει και ο τρόπος παιχνιδιού. Είναι φανέρο ότι βρισκόμαστε σε μια νέα εποχή όπου η διάθεση των παιδών για παιχνίδι άλλαξε. Το παιχνίδι από δραστηριότητα για διασκέδαση και ψυχαγωγία, με την οποία τα παιδιά ανέπτυσσαν το κοινωνικό συναίσθημα και την ομαδικότητα, μετατράπηκε σε δραστηριότητα αποζένωσης και απομονωτισμού. Το παιχνίδι έχασε τη συλλογικότητά του. Όλο και περισσότερα παιδιά παίζουν μόνα τους. Αντίπαλός τους στο παιχνίδι δεν είναι ένα άλλο παιδί αλλά η ιθόνη του υπολογιστή ή του φορητού ηλεκτρονικού παιχνιδιού μέσα σ' έναν κόσμο εικονικής πραγματικότητας. Το γέλιο χάθηκε και τη θέση του πήρε το άγχος.

Δεν θέλω με αυτά να καταγράψω και να αναλύω τα προβλήματα των σημερινών παιδιών. Θέλω να αναδείξω τη διαφορά παιχνιδιού μεταξύ του χθες και του σήμερα. Τη δια-

Ο καθρέφτης μου κι εγώ

Χρόνια ξενιτεμένος, πάντα νοσταλγούσα το παλιό πατρικό μου σπίτι στην εξοχή και εκείνο το Πάσχα αποφάσισα να το επισκεφτώ. Με συγκίνηση ξεκλείδωσα την παλιά ξύλινη πόρτα κι εκείνη με καλωσόρισε μ' ένα παρατεταμένο τρίξιμο, που ακούστηκε σαν πικρό παράπονο. Το σπίτι το είχε ρημάξει η εγκατάλειψη, ωστόσο όλα βρίσκονταν στη θέση τους, όπως τα ήξερα από παλιά. Μπήκα στο καθιστικό μας, περιεργάστηκα και χάδιεψα ένα τα παλιά φωτικά έπιπλά μας, το κρεβάτι που κοιμόμουν παιδί, τα χαμηλά ξύλινα σκαμάνικα που καθόμασταν και τέλος επισκέφτηκα την κουζίνα μας. Όλα στη θέση τους, ακόμα και το τσουκάλι βρισκόταν στη γωνιά, επάνω στην πυροστιά. Ξαφνικά το μάτι μου έπεισε στο σπασμένο καθρέφτακι που ξυρίζόμουν όταν ήμουν έφηβος. Συγκινημένος πλησίασα, κοίταξα στο γυαλί και τότε, σχεδόν τρομαγ-

Γράφει ο
Παναγιώτης Αγ.
Κατοιούλας

μένος, αντίκρισα το είδωλο ενός νέου, που με κοίταζε κι εκείνος με την ίδια πειριέργεια, μόστη τον κοίταζα κι εγώ.

-Ποιος είσαι εσύ; ρώτησα ξαφνιασμένος.

-Δε με γνωρίζεις; Είμαι ο παλιός εαυτός σου, εκείνος που άφησες εδώ όταν έφυγες και σε κοιτάζω με πειριέργεια. Μα, πώς έγινες έτσι, καημένε μου; Πώς σε κατάντησε έτσι η πολιτισμένη ζωή σου; Πώς μεγάλωσε τόσο η κοιλιά σου; Γιατί δεν περιπατάς πάρα κάθεσαι κολλημένος στην πολυθρόνα που την έχεις βουλιάξει και βλέπεις στην τηλεόραση ποδόσφαιρο και μπάσκετ; Σε ένα μόνο θα συμφωνήσω μαζί σου: που βλέπεις και ακούς δημοτικά τραγούδια, σαν βουνίστιος που είσαι. Ε-

Συνέχεια στην 3η σελ.

Ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ: www.zwglopi.gr

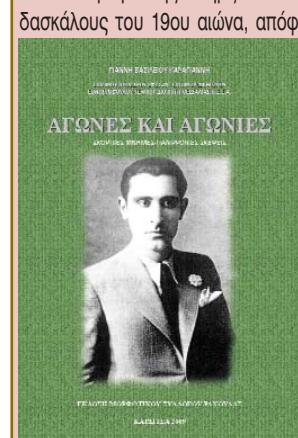
1. Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική.....	1-3
2. Το μαύρο 1897.....	1-5
3. Το παιγνίδι άλλοτε και τώρα	1-4
4. Ο καθρέφτης μου κι εγώ	1-3
5. Οι κλεφταρματοί των Αγράφων	2
6. Το παράπονο του κούκου	2
7. Εικόνες από το χωρίο μας	6-7
8. Τα ταραγμένα χρόνια.....	8
9. Ανθρωπωνύμια του χωριού	8
10. Η ντροπή, το φιλότιμο και...τι θα πει ο κόσμος	9
11. Πανάρχαια ήθη	9
12. Η οστεοπόρωση.....	10
13. Τα απομνημούματα του Στ.Σαράφη.....	11
14. Αρχεραισίες Μορφωτικού Συλλόγου	12
15. Επισημάνσεις	12
16. Στατιστικά στοιχεία για το www.zwglopi.gr	12
17. Αποδοχή χρηματικού υπολοίπου	12
18. Ανακοίνωση για προμήθεια βιβλίων	12

ΓΙΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ
ΕΠΙΤΙΜΟ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΦΕΤΩΝ- ΕΠΙΤΙΜΟ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ
ΕΘΝΟΣΥΜΒΟΥΛΟΥ- ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Π.Ε.Ε.Α.

ΑΓΩΝΕΣ ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΕΣ
ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΜΝΗΜΕΣ- ΠΑΛΙΡΡΟΪΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ
ΕΚΔΟΣΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΑΧΟΥΛΑΣ
ΚΑΡΔΙΤΣΑ 2009

Ο Γιάννης Βασιλείου Καραγιάννης, γέννημα θρέμμα της Ραχούλας, γεννήθηκε το 1908 και ήδη διαπέντε στην ηλικία του. Ο πατέρας του Βασιλείος Ιωάννου Καραγιάννης υπήρξε από τους διακεκριμένους δασκάλους του 19ου αιώνα, απόφοιτος του τότε νεοϊδρυμένου Διδασκαλείου Λαρίσης και η μητέρα του Παναγιούλα ήταν αδελφή των Γεωργίου και Ευαγγέλου Παπαδημητρίου.

Η ζωή του υπήρξε περιπετεώδης. Έζησε τα παιδικά του χρόνια στη Ραχούλα και στο Παλιοζωγλόπι, έγινε δικηγόρος, ειρηνοδίκης, πρωτοδίκης και κατά την γερμανοϊταλική κατοχή (1940-44) έλαβε μέρος στη Εθνική Συνέχεια στην 5η σελ.

Διδασκαλείου Λαρίσης και η μητέρα του Παναγιούλα ήταν αδελφή των Γεωργίου και Ευαγγέλου Παπαδημητρίου.

Η ζωή του υπήρξε περιπετεώδης. Έζησε τα παιδικά του χρόνια στη Ραχούλα και στο Παλιοζωγλόπι, έγινε δικηγόρος, ειρηνοδίκης, πρωτοδίκης και κατά την γερμανοϊταλική κατοχή (1940-44) έλαβε μέρος στη Εθνική Συνέχεια στην 5η σελ.

Οι κλεφταρματωλοί των Αγράφων και το Δημοτικό Τραγούδι ΤΟΥ ΒΑΡΛΑΜΗ

"Ο Βαρλάμης" εκφράζει ένα διαφορετικό πρόβλημα των κλεφτών: πού θα ξεχειμωνιάσουν. Για το σκοπό αυτό οι κλέφτες έκαναν "αδελφοποιούς", βάφτιζαν παιδιά, παρείχαν προστασία σε ευκατάστατους χωρικούς, πάντα με σκοπό να έχουν ένα αποκούμπι το χειμώνα, που, εξαιτίας των καιρικών συνθηκών, διαλύονταν τα μπουλούκια.

Όπως όμως βλέπουμε και σε άλλα δημοτικά, όπως εκείνο που αφηγείται το πάθημα του Νάσιου Μάνταλου, που τον δηλητηρίασαν οι κουμπάρες, για να του πάρουν τα χρήματα: "κι ο Νάσιος πέρα πέρασε, πέρα στα βλαχοχώρια...", οι κουμπαρίες εκείνες δεν έβγαιναν πάντα σε καλό.

Τρία πλάτανα, τα τρία αράδα αράδα,
κ' ένας πλάτανος παχύν ήσκιον οπόχει!
Στα κλωνάρια του σπαθά 'ναι κρεμασμένα,
και στη ρίζα του τουφέκια ακουμπισμένα,
κι αποκάτω του ο Βαρλάμης ξαπλωμένος.

-Παιδιά, πήρ' ο χινόπωρος, παιδιά, πήρ' ο χειμώνας,
πέσαν τα φύλλα απ' τα κλαριά, ξεσκιώσαν τα λημέρια.
Παιδιά μου να σκορπίσουμε, να γίνουμε μπουλούκια,
πιάστε τους φύλους τους πιστούς και τους πιστούς κουμπάρους,
παιδιά μ', να ξεχειμάσουμε και τούτον το χειμώνα.

Το παράπονο του κούκου

Πέρισσο που πήγα στο χωριό
συνάντησα έναν κούκο σκεφτικό.

Τότε τον ρώτησα, γιατί δεν κελαηδεί
κι εκείνος μου είπε το γιατί.

-Ποιος θα μ' ακούσει εδώ στα χαμηλά;
Οι βλάχοι δεν ανεβαίνουν πλέον στα βουνά,
και δεν ακούγονται κουδούνια και κυπριά
ούτε βελάσματα αρνιών και κατσικιών
μα ούτε και γαυγίσματα σκυλιών.

Ούτε το βλαχόπουλο να παίζει τη φλογέρα,
που μου κρατούσε συντροφιά νύχτα και μέρα.

Ούτε κι οι βλαχοπούλες που φέρνανε απ' τη βρύση τα νερά,
με χαρές και με τραγούδια και με γέλια τρυφερά.

Δεν είμαι όμως μόνος που δεν κελαηδώ.

Είναι κι ο κότσυφας κι η πέρδικα κι άλλα πουλιά

που άλλοτε συνόδευαν τους βλάχους στα βουνά.

Μόνο τ' αηδόνι κελαηδεί, γιατί αυτό δεν βλέπει τα
βουνά καθώς κρύβεται βαθιά στη ρεματιά.

Μέσα στα βάτα και στις λαγκαδιές, αυτός που έχει
βουβαθεί

και δε σφυρίζει πια, είν' ο αετός, που τώρα δεν
ψηλοπετά
και δεν ανεβαίνει στα ψηλά.

Τα βουνά έχουν κι αυτά παράπονα πολλά,

γιατί οι στάνες, οι σταύλοι και τα γρέκια είναι πάντα αδειανά.

Που τώρα δεν ανάβουνε φωτιές, στις πλαγιές και στις ψηλές κορφές.

Οι στάνες έχουν χόρτα και τσουκνίδες και βάτα αρκετά.

και όχι γάλατα σε καρδάρες και στην τσαντήλα βούτυρα και τυριά.

Η τρυφερή του Μάη η βοσκή ξεραίνεται χωρίς να φαγωθεί,

οι πηγές με τα κρύα τα νερά έχουν παράπονα κι αυτά.

Μόνο τα' αγρίμια περπατούν και χαίρονται των βουνών τ' αγαθά:
αρκούδες, ελάφια, ζαρκάδια και αγριοχοιρινά.-

Παναγιώτης Αγαμέμνονα Κατσιούλας

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΕΔΡΑ

ΡΑΧΟΥΛΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ: 4171

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γεώργιος Κατσιούλας τηλ. 6976777462

Λάμπρος Α. Γριβέλης τηλ. 2441020480

Βασιλής Χ. Καραγάνης τηλ. 2441020592

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΡΑΧΟΥΛΑ 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

M. Απεξάνδρου 10 - τηλ. 2441020257

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν
κατ' ανάγκη τις απόψεις της εφημερίδας

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ποιός είδε κράτος λιγοστό
σ' όλη τη γη μοναδικό,
εκατό να εξοδεύει
και πενήντα να μαζεύει;

Να τρέφει όλους τους αργούς,
νά'χει εππά Πρωθυπουργούς,
ταμείο δίχως χρήματα
και δόξης τόσα μνήματα;

Νά'χει κλητήρες για φρουρά
και να σε κλέβουν φανερά,
κι ενώ αυτοί σε κλέβουνε
τον κλέφτη να γυρεύουνε;

(Γ. Σουρής) 19ος αιώνας!
Τί σύμπτωση!

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Το τρίμηνο που πέρασε ο ...πελαργός
έφερε στη Ραχούλα δυο κοριτσάκια.

1) Ο Φώτης Ευαγγέλου Κωτσιαρίδης
και η σύζυγός του Μόνικα απέκτησαν
υγιέστατο κοριτσάκι, στις 23 Φεβρουαρίου.

2) Ο Δημήτριος Γεωργίου Παπα-

στεργίου και η σύζυγός του Σοφία απέκτησαν επίσης υγιέστατο κοριτσάκι, στις 28 Μαρτίου.

Ευχόμαστε να τους ζήσουν

Θάνατοι

1) Στις 3 Φεβρουαρίου απεβίωσε ο Δημήτριος Γεωργίου Καραγιώργος, ετών 82.

2) Στις 14 Μαρτίου απεβίωσε η Αικατερίνη σύζυγη του Βασιλείου Καραγιάννη (Ζωγρή), ετών 87.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ Ζ.Χ.

Μάνθος Ν. Ζαχαρής	20
Αναστάσιος Γ. Βρέκος	20
Χρήστος Β. Τσιούκης	15
Ευθύμιος Λέκκας	100
Ευρυδίκη Λέκκα	50
Ελένη Νάκα - Μπαλωμένου	30
Δάφνη Δήμου - Ανυφαντή	15
Θωμάς Κουμπούρας	20
Αλεξάνδρα Κωστάκου - Παπαϊωάννου	50
Θωμάς Τσούτσουρας	20
Αχιλλέας Γκορτσάς	20
Παναγιώτης Α. Κατσιούλας	50
Κλεομένης Κομπούρας	25
Γεώργιος Δ. Κατσιούλας	50
Βάιος Πιτσαριώτης	20
Θεοδώρα Δήμου - Σμυρνή	30
Αθανάσιος Πόλκος	20
Γεώργιος Σ. Κορκόντζελος	50
Φρειδερίκη Νασιάκου	20
'Ελλη Λιανού - Ρουμπή	20
Παναγιώτης Καραγιάνης	50
Νίκη Λουκά - Παπασωτηρίου	40
Δέσποινα Κορκόντζελου - Παγώνη	20
Αντώνης Φ. Κωτσιαρίδης	20
Βασίλης Φ. Κωτσιαρίδης	20
Παναγιώτης Χαβδούλας	20
Γρηγόρης Κελεπούρης	30
Αθανάσιος Δερματάς	10
Νίκος Σκόνδρας	25
Σαββούλα Κορκόντζελου	10
Αγλαΐα Θ. Κομπούρα	50
Παναγώτα Σ. Φέτσιου	20
Αθανασία & Ελευθερία Βασιλάκου	15
Χρήστος Αν. Βρέκος	20
Κων/νος Ζωγλοπίτης	20
Αθανάσιος Ράπτης	20
Λάμπρος Ντίνος	50
Φωτεινή Κωτσιαρίδη	20

ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ

Τα λίγα σπίτια είναι κακό χωριό-
να το λυπάστε.

Παπά δεν έχουν, δάσκαλο,
μουδέ και γύφτο ακόμα.

Άψαλτος πάει, ποιος πέθανε κι αλί,
στραβάδια μένουν τα παιδιά
και τα τσαπιά.

Φτωχό το ψωρολίβαδο, πεινάν
και τα μανάρια,
το σπόρο να σοδέψουμε,
χαλάλι θα 'ναι ο κόπος.

Μας πνίγουνε τα ρέματα, μας
γδέρουνε τα στουρνάρια...
Θα πεις: γιατί καθόμαστε;
Να μη ρημώσει ο τόπος!

Γεώργιος Αθάνας
(Αθανασιάδης-Νόβας)

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική

Συνέχεια από την 1η σελ.

ελληνική. Οι ρίζες των ελληνικών λέξεων έχουν τη μήτρα τους στην ομηρική και τις αρχαίες διαλέκτους. Καμιά άλλη γλώσσα δεν έχει τόσο γλωσσικό πλούτο. Κάθε αντικείμενο, ιδέα ή έννοια μπορεί να την εκφράσεις με πολλές διαφορετικές λέξεις που σημαίνουν το ίδιο πράγμα, με διαφορετικές αποχρώσεις. Ας πάρουμε για παράδειγμα τη λέξη: πέτρα. Έχουμε βράχο, τσογκάρι, κοτρώνι, πέτρα, χαλίκι, που καθεμιά σημαίνει κάτι διαφορετικό, αλλά όλες μαζί το ίδιο υλικό. Στην αγγλική όλες αυτές οι μορφές της πέτρας εκφράζονται με μια λέξη: stone.

Παρά τις αμέτρητες κακουχίες που πέρασε ανά τους αιώνες το Έθνος μας (επιδρομές, κατακτήσεις, δηώσεις, με τελευταία τη μακριάνη τουρκική κατοχή) η γλώσσα χωρίς την υποστήριξη από τους φυσικούς μεταλλιμπαδευτές της, δηλαδή τους λόγιους που ήδη είχαν εξοντωθεί ή αυτεξορισθεί, διατηρήθηκε, κατά ένα μυστηριώδη τρόπο, από τον αγράμματο λαό στην καθημερινή του ομιλία. Η μανιά μου που γεννήθηκε το 1875, τελείωσε αγράμματη και χωρίς καμιά επαφή με μορφωμένους, πρόσθετε στην καθημερινή της συνομιλία, προς μεγάλη μου έκπληξη, λόγιες ή αρχαίες λέξεις και φράσεις, όπως: "τις οίδε, παιδάκι μ'", ποιος ξέρει, δηλαδή, "ακουρμάστηκα", (ακροάστηκα), έλεγε το αλάτι "άλας" και πολλά άλλα που ο χρόνος τα εξάλειψε από τη μνήμη μου. Το ίδιο συνάντησα σε πολλούς άλλους ήλικιων μενους της ελληνικής υπαίθρου στα χρόνια της διδασκαλικής σταδιοδρομίας μου. Όλα αυτά με έκαμαν να αναλογισθώ ότι η γλώσσα έχει περάσει στα γονιδιά μας, στο αίμα μας για να μας θυμίζει τη συνέχεια του Γένους μας.

Η εποχή μας με το άνοιγμα των συνόρων όλων των κρατών, τη λεγόμενη παγκοσμιοποίηση, μας αναγκάζει να μαθαίνουμε και ξένες γλώσσες, όπως αγγλική, γαλλική, γερμανική, ιταλική και άλλες, που είναι απαραίτητες στις εμπορικές συναλλαγές μας, αλλά και στην επιστήμη και την επικοινωνία. Όλοι οι νέοι σήμερα μαθαίνουν στο σχολείο τουλάχιστο δύο ξένες γλώσσες και από ξένες στατιστικές μαθαίνουμε ότι είμαστε ο πιο γλωσσομαθής λαός της Ευρώπης. Τιμή μας και καμάρι μας.

Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να παραμελούμε τη μητρική μας γλώσσα, την ελληνική. Γιατί αυτό συμβαίνει στην πραγματικότητα. Η πλειονότητα των απόφοιτων λυκείου σήμερα δεν είναι σε θέση να συντάξουν και να ορθογραφήσουν υποφερτά ένα κείμενο στα ελληνικά. Δεν γνωρίζουν τον απαραίτητο πλούτο των λέξεων που μπορούν να χαρακτηρίσουν ένα άνθρωπο, ως μορφωμένο. Γι' αυτό βέβαια δεν είναι υπεύθυνοι μόνο οι νέοι. Φταίει το εκπαιδευτικό μας σύστημα, φταίνε πολλά άλλα, φταίει και η ξενομανία μας, που μας κάνει σε πολλές περιπτώσεις γελούσους στα μάτια των ξένων.

Οι πόλεις και τα χωριά μας έχουν γεμίσει από ξενόγλωσσες επιγραφές, από τις οποίες μόνο τα ελληνικά απουσιάζουν. Έξω από το φουρόνι μικρού πεδινού χωριού διάβασα την επιγραφή: BAKERY, δηλαδή φουρόνις. Όταν ρώτησα μερικούς παρατυχόντες κατοίκους, αν γνωρίζουν τι λέει η επιγραφή, κανένας δεν ήξερε, αλλά μου είπαν ότι ο φουρναρης ήταν εργάτης στη Γερμανία και ξέρει ξένες γλώσσες! Το έγραψε απλώς για να κάμει εντύπωση στους συγχωριανούς του. Σε συνοικιακό δρόμο της Καρδίτσας υ-

πάρχει η παρακάτω ταμπλέα: "STROFI DEXIA". Μ'ένα σμπάρο δυο τρυγόνια! Ούτε ο ξένος καταλαβαίνει τι θα πει "στροφή δεξιά", έστω κι αν το διαβάσει, ούτε ο Έλληνας που δε γνωρίζει αιγγλικά μπορεί να το διαβάσει.

Τι να πούμε για τους ελληνικούς δρόμους, τα καταστήματα, τις διαφημιστικές πινακίδες, όπου τα πάντα έχουν αφεληγηστεί. Παντού ξένες επιγραφές! Ακόμα και οι νεαροί που μουντζουρώνουν τους τοίχους, στα αιγγλικά, παρακαλώ: I love, Maria! (σ' αγαπώ, Μαρία). Και είναι εύλογο το ερώτημα: γιατί, παιδί μου, δεν την αγαπάς ελληνικά; Εκεί όμως που το κακό έχει παραγίνει, είναι στο διαδίκτυο (αιγγλιστί (internet)). Στον ιστότοπο (site) με τον τίτλο Facebook (κατά παράφραση: προσωπικό βιβλίο), νέα παιδιά σχολικής ή και μετασχολικής ηλικίας, κατά τεκμήριο με καλή μόρφωση, επικοινωνούν μεταξύ τους με έναν γλωσσικό ελληνοαιγγλικό αχταρμά. Και καλά το ονοματάκι τους ας το γράφουν με λατινικούς χαρακτήρες (Stelios Stumpos). Ποιος ξέρει; Μπορεί να απαντήσει καμιά ξένη κοπελιά. Πώς να τον καταλάβει όμως το Στέλιο, όταν γράφει: me lene Stelio ke imē kalo pedi apo tin Karditsa. Thelo na erikinoniso mazi su. Με τον ίδιο τρόπο επικοινωνούν και μεταξύ τους, Έλληνες με Έλληνες. Μου θυμίζουν τους Καραμανλήδες της Καππαδοκίας (καμιά σχέση με τη δική μας πολιτική οικογένεια), που

τα ιερά βιβλία τους είναι γραμμένα στην τουρκική γλώσσα με ελληνικούς χαρακτήρες. Είναι γνωστό ότι η χρήση της αιγγλικής γλώσσας, αλλά όχι και μέχρι του σημείου να λησμονήσουμε τη γλώσσα μας και από την άλλη να γινόμαστε περιγελος των ξένων!

Θέλω να πιστεύω ότι όλα αυτά δεν είναι παρά ένα παιγνίδι ή προσπάθεια επιδειξης γνώσεων, γιατί, αν δεν είναι έτσι, αλιμονό μας. Όταν νέα παιδιά που

αύριο θα πάρουν στα χέρια τους τις τύχες της χώρας μας, περιφρονούν κατάφωρα τη γλώσσα μας- στην πραγματικότητα της κηρύττουν τον πόλεμο- το μόνο συναίσθημα που

σε καταλαμβάνει είναι θλίψη για το μέλλον της γλώσσας μας και του Έθνους μας. Είναι κρίμα να ρίχνουμε εμείς οι ίδιοι νερό στο μύλο εκείνων που προσπαθούν να μας αφεληγίσουν. Γιατί, όπως είπε προ ετών γνωστός ανθέλληνας Αμερικανοεβραίος πολιτικός: "Αν θέλετε να καταστρέψετε τους Έλληνες, καταστρέψτε τη γλώσσα τους".

Το διαδίκτυο προσφέρει θαυμάσιες ευκαιρίες στους ανθρώπους και ιδιαίτερα στους νέους να επικοινωνούν μεταξύ τους. Θέλουμε πιο πολλού νέοι να εκφράζουν τις απόψεις τους, να επικοινωνούν, να προβληματίζονται και να προβληματίζουν. Άλλα, προς Θεού, σε άψογα ελληνικά. Αιγγλικά μόνο όπου είναι απαραίτητο. Ας μη γινόμαστε εθελοντικά θύματα της ξένης προπαγάνδας.

"...εγώ δεν ξέρω να υπάρχει παρά μια γλώσσα, η ενιαία γλώσσα η Ελληνική... το να λέει ο Έλληνας ποιητής ακόμη σήμερα 'ουρανός' ή 'θάλασσα' ή 'ήλιος' ή 'σελήνη' ή 'άνεμος', όπως το έλεγαν η Σαπφώ και ο Αρχιλόχος, δεν είναι μικρό πρόγραμμα. Είναι πολύ σπουδαίο. Επικοινωνούμε κάθε στιγμή μιλώντας με τις φίλες μας. Τις φίλες μας που βρίσκονται εκεί: στα Αργανιά".

Οδυσσέας Ελύτης

"Αυτή είναι πράγματι η ελληνική γλώσσα. Μία και ενιαία, με την έννοια ότι δεν έπανε ποτέ να μιλιέται και να γράφεται μία και ενιαία, όταν προσπαθείς να την κατακτήσεις δημιουργικά μέσα στην πολλαπλότητα της σύνθεσης και τον πλούτο της δηλωτικότητάς της".

Γ. Μπαμπινιώτης (από επιφύλλιδα στην εφημ. "Το Βήμα", 17-2-'91)

Ο καθρέφτης μου κι εγώ

Συνέχεια από την 1η σελ.

μένα μου αρέσει ο Ζάχος με τη "βοσκοπούλα", ο Κιτσάκης με την "Παπαλάμπραινα" και ο Μπέλλος με τη "Σαμαρίνα". Γιατί δεν πάζεις φλογέρα, όπως τότε που ήσουν παιδι; Θυμάσαι ένα καλοκαΐρι που δεν πήγατε στο βουνό με τα πρόβατα, αλλά μείνατε στο κάτω χωριό και ένα αυγούσιατικό βράδυ που πήγες στα πρόβατα, πόσο ωραία έπαιζες στο σκάρο, που σταμάτησαν τα τριζόνια να κροταλίζουν και τα νυχτοπούλια να σκούζουν; Ακόμα και τα πρόβατα σταμάτησαν τη βοσκή και μαζεύτηκαν γύρω σου ν' ακούσουν κι εκείνα τη γλυκιά μελωδία.

-Καλά είναι αυτά που μου λες, απαντώ, αλλά εγώ τώρα γέρασα και τρέμουν τα χέρια μου και, αν παίξω φλογέρα θα κάμω φάλτσα και θα με κράξουν τα εγγόνια μου.

-Δεν είναι έτσι, μου λέει. Η μάνα σου σε βύζαξε έως ότου έγινες πέντε χρονών και εκεί στο βουνό που πηγαίνατε, έκαμε πνευμόνια αλόγου και καρδιά λιονταριού.

-Τέλος πάντων, του λέω, αυτά πέρασαν τώρα, να σε χαιρετίσω κι εσένα και να φύγω.

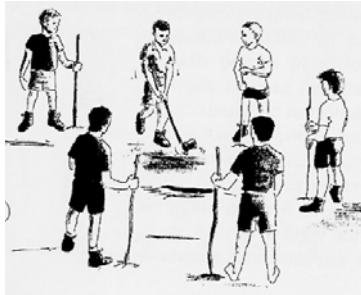
-Δεν έχεις να πας πουθενά, λέει, έχω πολλά ακόμα να σου πώ. Και πρώτα απ' όλα, γιατί δεν κάνεις διάτα και έγινες εκατό κιλά, έκαμε μια κοιλιά, λέσ και είσαι στον ένατο μήνα και σε λίγο δεν θα μπορείς να πηγαίνεις ούτε στο μπάνιο, αφού από τώρα μπαινοβγαίνεις στη πλάγια, σαν το βόδι. Και, μια και είπα "βόδι", ξέρεις την ιστορία του;

-Όχι, του απάντησα, δεν τη ξέρω.

-Άκου λοιπόν. Όταν ο Θεός έκαμε τη φύση, τα βουνά, τα ποτάμια, τον κάμπο, τον άνθρωπο, έκαμε και τα ζώα και μεταξύ αυτών και τα βόδια, που τα αγαπούσε ιδιαίτερα, γι' αυτό και τους έδωσε πλούσια λιβάδια να βόσκουν απεριόριστα. Τα βόδια όμως έτρωγαν του σκασμού με αποτέλεσμα ένα πρώιμο που ο Θεός κατέβηκε στη γη να επιθεωρήσει τα δημιουργήματα του, τα βρήκε όλα σκασμένα από την πολλή βοσκή. Γλύτωσαν μόνο μερικά που βοσκούσαν σε φωτικά λιβάδια. Τότε ο Θεός έβαλε κάτω το πάνσοφο κεφάλι του και σκέφτηκε τη λύση. Έφερε λοιπόν στ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Συνέχεια από τη σελ. 1

Η τσιλίκια

Για το παιχνίδι αυτό χρειάζονται μία τσιλίκια και ένα τσιλικάρι, τα οποία κατασκεύαζαν τα ίδια τα παιδιά. Η τσιλίκια ήταν κυλινδρικό ή πλακερό ξύλο μήκους 50-60 εκ. περίπου. Το τσιλικάρι ήταν μικρό κυλινδρικό ξύλο μήκους περίπου 20 εκ., που το πελέκαγαν τις άκρες του ώστε να μπορεί να χτυπηθεί και να αντηδησει.

Ο πρώτος που θα ξεκινούσε το παιχνίδι, τοποθετούσε το τσιλικάρι πάνω σε μία σχισμή στο έδαφος. Κτυπούσε με την τσιλίκια το τσιλικάρι στην άκρη αυτό αναπτηδύσει και το εξακόντιζε προς την πλευρά όπου βρισκόταν τα άλλα παιδιά. Τα παιδιά προσπαθούσαν να πιάσουν το τσιλικάρι στον αέρα, πριν αυτό πέσει στη γη. Αν αυτό συνέβαινε το παιδί που το έπιανε πήγαινε αυτό να ρίξει το τσιλικάρι. Διαφορετικά, από το σημείο που έπεφτε το τσιλικάρι, το έριχναν προς τη σχισμή, όπου τοποθετούνταν κάθετα η τσιλίκια, με σκοπό να την πετύχουν. Αν την πετύχαιναν, καιγόταν ο παίχτης και συνέχιζε ο επόμενος. Όταν όμως δεν την πετύχαιναν, ο παίχτης συνέχιζε το παιχνίδι. Άφηνε το τσιλικάρι να πέσει από την άκρη της τσιλίκιας στο έδαφος. Κατόπιν το χτυπούσε στην άκρη, κάνοντάς το να αντηδησει και προσπαθούσε να το χτυπήσει στον αέρα, όσες περισσότερες φορές μπορούσε και απομακρύνοντάς το από τη σχισμή όσο περισσότερο μπορούσε. Ο παίχτης αν το χτυπούσε μία φορά δυνατά τότε μετρούσε

την απόσταση από το μέρος που το 'ρίξει μέχρι το σημείο που έπεσε με τη τσιλίκια του και όποιο νούμερο βρει, αυτό είναι ο πόντος που κέρδιζε. Επίσης αν πριν χτυπήσει το τσιλικάρι του για να το στελει μακριά, το χτυπήσει άλλη μια φορά (συνολικά 2) τότε τους πόντους, τους μετρούσε με το τσιλικάρι και όχι με την τσιλίκια. Και αν το χτυπούσε 2 φορές (συνολικά 3), τότε οι πόντοι μετρούσαν με το διπλάσιο νούμερο που βρίσκεται μετρώντας την απόσταση με το τσιλικάρι κ.ο.κ. Και μ' αυτό το παιχνίδι τα σημάδια από το τσιλικάρι σημαδεύουν πολλούς ενήλικες σήμερα.

Τα Σκατούλια

Τοποθετούνταν σε μια στοίβα 5-7 πλακέρες πέτρες, τη μία πάνω από την άλλη. Ένα παιδί ορίζονταν ως "σκατουλέρης" δηλαδή αυτός που θα ήταν υπεύθυνος για τη στοίβα.

Στεκόταν στη γραμμή πίσω ακριβώς από τα τοποθετημένα σε στοίβα πέτρες. Τα υπόλοιπα παιδιά που θα συμμετείχαν στο παιχνίδι στέκονταν απέναντι του, σε κάποια απόσταση (πίσω από μια άλλη γραμμή). Έταιρναν όλα τα παιδιά από μια πέτρα πλακωτή και άρχιζαν να τη ρίχνουν με τη σειρά. Στόχος τους ήταν να ρίξουν κάτω τη στοίβα με τις πέτρες.

Όποιος αστοχούσε πήγαινε και στεκόταν κοντά στο σημείο που έπεφτε η πέτρα του. Εκείνη τη στιγμή που κάποιος θα καταφέρει να ρίξει τη στοίβα με τις πέτρες κάτω, τα παιδιά έπαιρναν την πέτρα τους και έτρεχαν να πάνε πίσω στη γραμμή τους. Ο "σκατουλέρης" έπρεπε να ξαναστήσει τη στοίβα με τις πέτρες και να προσπαθήσει να πιάσει κάποιον για να μπει στη θέση του. Αν δεν τα κατάφερνε, έμενε ο ίδιος.

Το παιχνίδι συνεχίζονταν με τον ίδιο τρόπο, μέχρι που να άλλαξε ο "σκατουλέρης". Το παιχνίδι παίζοταν και με στοίβα από 3-4 τενεκεδάκια αντί για πέτρες.

Μακριά Γαϊδούρα

Παιγνίδι δυνατό, για μεγάλα παιδιά από 12 ετών και άνω. Απαιτούσε αλπικότητα, ισορροπία και αντοχή.

Σχημάτιζονταν δύο ισοδύναμες ομάδες από 5-6 αγόρια. Με κλήρωση η μία ομάδα αναπαριστούσε τη "Μακριά Γαϊδούρα" και η άλλη το "φορτίο".

Η πρώτη ομάδα επέλεγε τον πιο εύσωμο, ο οποίος στέκονταν με τη πλάτη σ' ένα δέντρο ή σε ένα τοίχο και αποτελούσε τη "βάση" την κεφαλή της Μακριάς Γαϊδούρας. Ο επόμενος παίκτης έσκυψε και έπιανε τη "βάση" από τη μέση με τα χέρια του σφιχτά, ενώ έβαζε το κεφάλι του στο πλάι. Οι υπόλοιποι παίκτες ο ένας πίσω από τον άλλο έσκυψαν και έβαζαν το κεφάλι τους στα σκέλη του μπροστινού τους και του έπιαναν σφιχτά τα πόδια. Η μακριά γαϊδούρα ήταν έτοιμη για φόρτωμα.

Η δεύτερη ομάδα το "φορτίο" στέκονταν ο ένας πίσω από τον άλλο σε απόσταση 5-6μ. Ο πρώτος παίκτης έπαιρνε φόρα και τρέχοντας τοποθετούσε τα χέρια του στα καπούλια της μακριάς γαϊδούρας και εκτινάσσονταν με σκόπο να καθίσει, όσο πιο μέσα γίνεται στο "σαμάρι" της. Στη συνέχεια ακολούθουσαν οι άλλοι με τον ίδιο τρόπο.

Σε κάθε φόρτωμα ακούγονταν από τα μακριά γαϊδούρα επιφωνήματα: Άχ, ωχ κλπ προκαλώντας γέλια στην άλλη ομάδα και στους παραπτηρέτες.

Το παιχνίδι είχε και κανόνες. Κανένας παίκτης από το "φορτίο" δεν έπρεπε να πέσει από το σαμάρι ή να ακουμπήσει τα πόδια του στο έδαφος. Αν γινόταν αυτό οι ρόλοι αντιστρέφονταν. Επίσης αν η μακριά γαϊδούρα "κόβονταν" από το βάρος, το παιχνίδι άρχιζε από την αρχή με τους διοικούσαντες.

Αν δεν συνέβαινε τίποτε απ' όλα αυτά ο πρώτος παίκτης του "φορτίου" έδειχνε με τα δάχτυλά του στη "βάση" και ρωτούσε: Μονά ή Ζυγά; Την απάντηση έδινε ο πρώτος παίκτης κάτω από τη "βάση". Αν η απάντηση ήταν επιπυχη-

μένη, οι ρόλοι αντιστρέφονταν, διαφορετικά όχι.

Γραμμούλα

Παιγνίδι που παιζόταν από μεγαλύτερα παιδιά. Παιζόταν από 3 μέχρι και 10 παιδες. Σε απόσταση περίπου 5 μέτρων χαράζονταν μια γραμμή στο χώμα και όλοι οι παικτες με ένα νόμισμα (πενηνταράκι ή δραχμή ή αυτά αν υπήρχαν) προσπαθούσαν να ρίξουν το νόμισμα τους ώστε ποικιλά μπορούσαν στη γραμμή. Αυτός που κέρδιζε μάζευε όλα τα υπόλοιπα νομίσματα των άλλων και το παιγνίδι ξανάρχιζε απ' την αρχή.

Μπίλιες - Βόλοι

Οι μπίλιες - βόλοι ήταν φτιαγμένοι από πηλό - αργότερα από γυαλί- και βαμμένοι σε ζωηρά χρώματα. Υπήρχαν δύο πολύ δημοφιλή παιχνίδια με βόλους:

ΤΡΙΓΩΝΑΚΙ: Χαράζονταν στο χώμα ένα τρίγωνο και μέσα σ' αυτό ο κάθε παιχτής έβαζε δύο-τρεις από τους βόλους του. Σε μια απόσταση 4-5 μέτρων χάρασσονταν μία γραμμή. Τα παιδιά έριχναν τους βόλους τους προς τη γραμμή και όποιος έφτανε πιο κοντά έπαιζε πρώτος. Ο πάικτης έριχνε με τον αντίχειρα το βόλο του στο τρίγωνο και στο πόδι να χτυπήσει έναν από αυτούς που ήταν μέσα και τον βγάλει έως, απότελος και τον κάρδοζε. Εάν κάποια στιγμή έχανε και ο βόλος του έμενε μέσα στο τρίγωνο, ο αμέσως επόμενος παίκτης έχτυπάντας το βόλο κέρδιζε όλους όσους είχε μαζέψει στην προηγούμενος ως αυτή τη στιγμή.

ΜΠΑΖ: Η διαδικασία με τη γραμμή ήταν η ίδια, αυτή τη φορά όμως οι βόλοι στίνονταν σε ευθεία γραμμή ο ένας δίπλα στον άλλο. Ο πρώτος στη σειρά λέγονταν μάνα και ο δεύτερος παραμάνα. Αν χτυπούσε κάποιον από τους δύο αυτούς βόλους, έπαιρνε όλους όσους ήταν στη σειρά μετά από αυτούς.

Το Κουτσό (Συνήθως για κορίτσια)

Παιζόταν από δύο ή περισσότερα παιδιά. Στην αρχή χαρασσόταν ένα σχέδιο από τετράγωνα στο έδαφος. Το πρώτο παιδί που άρχιζε, έριχνε μια πλακέρη πέτρα στην αρχή του σχεδίου. Έπρεπε στηριγμένο στο ένα πόδι να σπρώξει μ' αυτή την πέτρα ώστε να βγει έως από το σχέδιο στην αρχή του. Στη συνέχεια έριχνε την πέτρα στο δεύτερο τετράγωνο κι έμπαινε με το ένα πόδι στο σχέδιο και τετράγωνο - τετράγωνο έφτανε σ' εκείνο που βρισκόταν η πέτρα. Πάλι χτυπώντας την με το πόδι με το οποίο πατούσε στο έδαφος προσπαθούσε τετράγωνο - τετράγωνο να τη βγάλει έως από το σχέδιο στην αρχή του. Αυτή η διαδικασία συνεχίζοταν με το τρίτο, το τέταρτο και το πέμπτο τετράγωνο. Δεν έπρεπε ούτε η πέτρα ούτε το πόδι να ακουμπήσει στη γραμμή του σχεδίου. Αν ακουμπούσε στη γραμμή έχανε και έβγαινε από το παιχνίδι και δεν έκινούσε το άλλο παιδί. Επίσης έχανε το παιδί του οποίου η πέτρα δε θα πήγαινε στο τετράγωνο που ήταν τη σειρά του.

Τζίζ ή Μπίζ
Ένα παιδί έκρυψε τα μάτια του (μάνα) και ένα άλλο από τα υπόλοιπα το χτυπούσε. Όλοι φώναζαν "τζίζ" ή "μπίζ" και σήκωναν το ένα χέρι. Η "μάνα" τότε άνοιγε τα μάτια και έλεγε ποιο μπορεί να ήταν αυτό που το χτύπησε. Αν το έβρισκε έκανε αυτό τη "μάνα". Αν όχι συνέχιζε το ίδιο παιδί. Μιλάμε για πολύ ξεπλατίσμα.

Το Δαχτυλίδι (Συνήθως κορίτσια)

Παιζόταν με 3 ή περισσότερα παιδιά. Ένα παιδί είχε στα χέρια του ένα δαχτυλίδι και το περνούσε από τα χέρια των άλλων παιδιών. Κάποια στιγμή άφηνε το δαχτυλίδι σε κάποιον χωρί

ΤΟ ΜΑΥΡΟ '97 ΚΑΙ ΤΟ ΖΩΓΛΟΠΙ

Συνέχεια από την 1η σελ.

μεγάλες σαν σπαθιά ξιφολόγχες και ξύλινα κιβώτια με σφαίρες. Φαίνεται, μετά την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων από τη Θεσσαλία το ελληνικό κράτος δεν ενδιαφέρθηκε για τη συλλογή αυτού του πολεμικού υλικού. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι την εποχή εκείνη η διακίνηση του πολεμικού υλικού ήταν ελεύθερη και στα οπλωπλεία της Καρδίτσας έβρισκε κανές να αγοράσει παντός είδους πολεμικά όπλα της εποχής εκείνης.

Θυμάμαι, μέχρι τον πόλεμο του '40 στο πατρικό μας σπίτι υπήρχαν δύο γκράδες ξεχασμένοι σε μια γωνιά στο κατώ χωρίς να φέρουν τα κινητά ουραία. Ούτε ρώτησε ούτε έμαθα ποτέ τι απέγιναν αυτά ενώ στο χωριό μας την εποχή αυτή υπήρχαν γκράδες εν χρόσει.

Πριν να καταλάβουν τις Θεσσαλικές πόλεις τα τουρκικά στρατεύματα, οι κάτοικοι τρέπονταν σε φυγή φοβούμενοι βιαιοπραγίες εκ μέρους των κατοχικών στρατευμάτων. Γρήγορα όμως επέστρεψαν στα σπίτια τους και στις δουλειές τους, διότι οι τούρκοι τήρησαν καλή σάστη. Με την ανακωχή που υπογράφτηκε μεταξύ των δύο εμπόλεμων κρατών οι Τούρκοι γνώριζαν ότι με την καταβολή της πολεμικής αποζημίωσης εκ μέρους της Ελλάδας θα εγκατέλειπαν τη Θεσσαλία και θα επανέρχονταν στις θέσεις που κατείχαν πριν να αρχίσουν οι εχθροπραξίες.

Στην Καρδίτσα, όπως σ' όλες τις Θεσσαλικές πόλεις, εγκαταστάθηκαν όλες οι τουρκικές αρχές με επικεφαλής τον στρατιωτικό διοικητή (Καϊμακάμη) και πολύς τουρκικός στρατός στρατωνίσθηκε στην πόλη και κυρίως στο Φανάρι, όπου υπήρχαν στρατιωτικές υποδομές από την εποχή της Τουρκοκρατίας.

Μετά την κατάληψη της πόλης της Καρδίτσας ο τουρκικός στρατός κατέλαβε το Ζωγλόπι, πρωτεύουσα του τότε Δήμου Ιτάμου και επανδρώσας με ισχυρές στρατιωτικές δυνάμεις το φυλάκιο (Κούλια) Ιτάμου. Οι κάτοικοι του χωριού, όταν έμαθαν ότι τουρκικός στρατός βάδιζε προς αυτό εγκατέλειψαν τα σπίτια τους και έτρεξαν να κρυφούν σε απόκρυφα μέρη για να αποφύγουν βιαιοπραγίες και λεηλασίες, παίρνοντας μαζί τους ό,τι καλό και πολύτιμο είχαν μαζί με τα απαραίτητα σκεύη. Ο πατέρας μου ήταν τότε 7 ετών και ο μεγαλύτερος αδελφός του Μιχάλης 22 ετών. Μας διηγούνταν, λοιπόν, για το γεγονός αυτό και μας έλεγε ότι όλο το χωριό άδειασε και ερήμωσε και οι κάτοικοι κατέφυγαν σε μανδριά και απομακρυσμένα μέρη φοβούμενοι την εκδίκηση των Τούρκων.

Φρόντισαν όμως να σχηματίσουν μια επιτροπή από ανθρώπους που γνώριζαν την τουρκική γλώσσα να πειράψουν τους Τούρκους στη βρύση του Μαρότη και να παρακαλέσουν τον επικεφαλής τούρκο να μη πειράξουν και να μην κακοποίησουν τους κατοίκους του χωριού. Την επιτροπή την αποτελούσαν ο Θανάσης Καραγιάννης, ο Γιάννης Ντόλκερας, ο Γιάννης Λιανός και δύο άλλοι που τα ονόματά τους δεν τα συγκράτησαν.

Πράγματι η Επιτροπή υποδέχτηκε και καλωδόρισε τον τούρκο διοικητή και του ανέφεραν τους φόβους από τους οποίους κατέχονταν οι κάτοικοι, οι οποίοι για τους λόγους αυτούς εγκατέλειψαν το χωριό.

Ο τούρκος διοικητής διαβεβαίωσε την επιτροπή με το λόγο της στρατιωτικής του τιμής ότι κανές δεν θα πείραζε τους κατοίκους, οι οποίοι δεν είχαν λόγους να φοβούνται τους είπε δε να ειδοποιήσουν τους κατοίκους να επιστρέψουν στα σπίτια τους και στις δουλειές τους. Σιγά σιγά έξθαρρεψαν οι άνθρωποι και το χωριό επανήλθε στους κανονικούς ρυθμούς τους. Πράγματι, οι Τούρκοι έδειξαν καλή συμπεριφορά και δεν δημιουργήθηκαν επεισόδια. Άλλωστε, δεν κάθισαν αρκετό χρονικό διάστημα οι Τούρκοι στο Ζωγλόπι και στο φυλάκιο του Ιτάμου διότι μεταξύ των δύο εμπόλεμων στρατών υπογράφτηκε ανακωχή στις 6 Μαΐου 1897. Σύμφωνα με τους όρους της ανακωχής, μεταξύ των άλλων δημιουργήθηκε και ουδέτερη ζώνη. Απ' ότι γνωρίζουμε, ελληνικά στρατιωτικά φυγάκια εγκαταστάθηκαν στην Απιδιά, τον Άγιο Γεώργιο ενώ στο Μεσενικόλα υπήρχε κλιμάκιο της ελληνικής εξουσίας το οποίο είχε σαν αποστολή την εξομάλυνση και την διευθέτηση διαφόρων προστριβών κατά την περίοδο της ανακωχής. Σύμφωνα με την ανακωχή, οι Τούρκοι απέσυραν τον στρατό τους από Ίταμο και Ζωγλόπι.

Μέχρι το σημείο αυτό τα πράγματα εξελίχθηκαν ομαλά χωρίς να δημιουργηθούν εντάσεις και προβλήματα μεταξύ των κατοχικών δυνάμεων και των κατοίκων του χωριού μας. Τα δύσκολα αρχίζουν μετά την ανακωχή και την αποχώρηση των στρατευμάτων κατοχής. Τα προβλήματα δημιουργήθηκαν από τον Καϊμακάκη της Καρδίτσας και θα είχαν τραγικές συνέπειες εάν δεν μεσολαβούσαν διάφορα γεγονότα τα οποία έσωσαν το χωριό μας από ολική καταστροφή.

Τα γεγονότα της εποχής εκείνης τα φωτίζει αρκετό το εμπειριστωμένο άρθρο του Αντώνη Αντωνίου, προϊσταμένου Γ.Α.Κ. - Αρχεία Ν. Καρδίτσας με τον τίτλο "Μία αναφορά των κατοίκων του Ζωγλοπού στο Ελληνικό Κοινοβούλιο το 1898", το οποίο δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθ. φύλλο 22 στα Ζωγλοπίτικα Χρονικά.

Σύμφωνα με το άρθρο αυτό το Ζωγλόπι που βρίσκονταν κοντά στη γραμμή των Ελληνοτουρκικών συνόρων, έχεινται κατά τη χάραξη της ουδέτερης ζώνης και δεν συμπεριελήφθη ούτε στον ελληνικό τομέα αλλά ούτε και στην τουρκική επικράτεια. Ενώ, λοιπόν, τα πράγματα κυλούσαν ομαλά και οι κάτοικοι του χωριού μας είχαν την εντύπωση ότι συμπεριελήφθησαν στον ελληνικό τομέα, το χειμώνα του 1898 ο καϊμακάκης της Καρδίτσας απαιτεί από τους κατοίκους πληρωμή φόρων. Τα πράγματα γίνονται πολύ δύσκολα για τους χωριανούς μας και οι απειλές του τούρκου διοικητή δεν τους αφήνουν να ησυχάσουν. Σχηματίζεται λοιπόν επιπροπή αγώνα και αντιπροσωπεία αυτής καταφεύγει στην ελληνική εξουσία που εδρεύει στο Μεσενικόλα ζητώντας την να ενεργήσει στον καϊμακάκη Καρδίτσας για να απαλλαγούν από τους φόρους, καθότι το

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Ζωγλόπι βρίσκονταν στην ελληνική ζώνη. Δυστυχώς απερρίφθη, από τουρκική πλευρά, η προσφυγή και ο τούρκος διοικητής επέμεινε απειλητικά στην πληρωμή των φόρων.

Η επιπροπή του χωριού τότε απεφάσισε να στείλει τετραμελή αντιπροσωπεία στον καϊμακάκη της Καρδίτσας να κάνει παράσταση στην τουρκική αρχή και να υποστηρίξει τα δίκαια του χωριού. Η αντιπροσωπεία έφθασε στην Καρδίτσα όπου όμως συνάντησε την τουρκική βαρβαρότητα. Ο καϊμακάμης όχι μόνο δεν την δέχτηκε αλλά διέταξε να φυλακισθούν τα μέλη της και να βασανισθούν. Ζητούσε άμεσα την πληρωμή των φόρων: βεργί, δεκάτη, τζελέπι κ.τ.λ.

Οι χωριανοί έξαλλοι, φοβισμένοι και τρομαγμένοι από την απρόσμενη αυτή συμπεριφορά των τούρκων, μετά βίας και εξαντλώντας κάθε δυνατότητα συγκέντρωσαν 100 χρυσές οθωμανικές λίρες που αντιτοιχούσαν στην κάλυψη του φόρου βεργί και τις έστειλαν στην Καρδίτσα. Παρά την αποπληρωμή του φόρου βεργί, οι τούρκοι κρατούσαν έγκλειστη την επιπροπή και απειλούσαν ότι εάν δεν πληρώνονταν και οι άλλοι φόροι, θα έβαζαν την επιπροπή ασπίδα, θα ενεργούσαν επιδρομή κατά του χωριού με τακτικό στρατό και άτακτους τουρκοαλβανούς και θα το κατέστρεψαν, όπως έχουν κάνει και με άλλα χωριά που δυστρόπησαν στην καταβολή του φόρου.

Στους ευρισκόμενους σε απόγνωση χωριανούς μας δεν απέμεινε άλλος δρόμος από το να αποταθούν στην ελληνική κυβέρνηση και στο Ελληνικό Κοινοβούλιο ευελπιστώντας σε κάποια βοήθεια. Πράγματι, συνέταξαν μακροσκελέστατη αναφορά προς το Ελληνικό Κοινοβούλιο, στην οποία διεκτραγούδισαν την δεινή θέση στην οποία περιήλθαν οι κάτοικοι του Ζωγλοπού που φοβούμενοι τις απειλές του καϊμακάμη: "... διεσκορπίσθησαν ανά τα χιονοσκεπή όρη εγκαταλείποντες τα εστίας αυτών εν μέσω χειμώνι των πάντων στερουμένοι...". Η αναφορά αυτή επεδόθη στον Ευρυτάνο βουλευτή Δ. Βουληπώτη, τον οποίο ανέλαβε να την παρουσιάσει στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, ενώ να την υπερασπιστεί ανέλαβε ο Πηλιορείτης Βουλευτής Γ. Φιλάρετος.

Δυστυχώς, η ελληνική κυβέρνηση υπό την πίεση των γεγονότων που προέκυψαν μετά την ήττα δεν υπερασπίσθηκε σθεναρά την ποτόθεση των κατοίκων του Ζωγλοπού. Εν τω μεταξύ βρέθηκαν τα χρήματα της πολεμικής αποζημίωσης προς την Τουρκία, ο στρατός κατοχής εγκατέλειψε τη Θεσσαλία και έτοιμησε η μεγάλη αυτή περιπέτεια για το χωριό μας.

Πριν κλείσω το ιστόριμα αυτό θα ήθελα να αναφερθώ σ' ένα συμβάν που έγινε στο χωριό κατά το μικρό διάστημα κατά το οποίο η τουρκική φρουρά έμεινε στον Ίταμο και ίσως αυτό να έχει σχέση με την αιφνιδιαστική οργή του καϊμακάμη κατά των κατοίκων του χωριού μας.

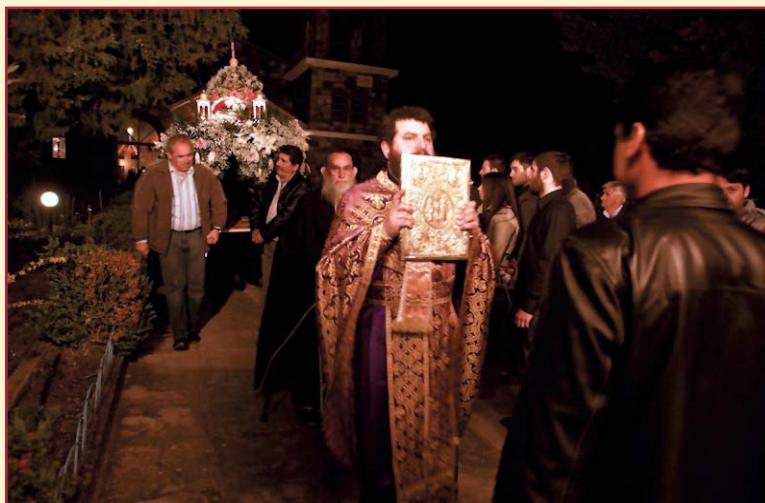
Την περίοδο που στον Ίταμο παρέμεινε τουρκική φρουρά, στο Παλιοζωγόλη παραχείμαζε μια κτηνοτροφική οικογένεια η οποία διέμεινε στο σπίτι του Λάζαρου Τσιούκη (Ζάχου) στον Απάνω Μαχαλά κοντά στην Παναγία. Μια μ

Ε λειτουργία από την

Πάσχα στη Ραχούλα

Οι Ραχουλιώτες, όπως και στο παρελθόν, γιόρτασαν το Πάσχα με τον ίδιο παραδοσιακό τρόπο. Το χωριό επισκέφθηκαν και αρκετοί συγχωριανοί της διασποράς και ο καλός καιρός βοήθησε να ψηθούν τα αρνιά και τα κοκορέτσια στην αυλή και να απολαύσουν το πασχαλινό οικογενειακό τραπέζι. Η περιφορά του Επιτάφιου γύρω από την πλατεία ήταν πάνδημη και στην Ανάσταση υψώθηκαν στο ραχουλιώτικο ουρανό οι λαμπρές φλόγες του παραδοσιακού Αναφανού.

Οι φωτογραφίες είναι του Κώστα Κορκόντζελου

Ο φετινός χειμώνας

Βαρύς ο φετινός χειμώνας με πολλές βροχές και χιόνια στα βουνά μας. Τα πολλά χιόνια, εκτός από το αναγκαίο νερό που έδωσαν για το καλοκαίρι, προσέδωκαν στο τοπίο μια εξωπραγματική και περίλαμπρη εικόνα, που ο φωτογραφικός μας φακός δεν παρέλειψε να καταγράψει.

Η Ραχούλα χιονισμένη

Η "Κοιμωμένη της Πίνδου" τυλιγμένη στο λευκό πέπλο της

t o æ œ φ l ó μ a s

Ο ελατιάς μας σπολισμένος

"Βρύση μου μαλαματένια / που βαστάς κρύο νερό"

H Ανοιξη

Μαζί με την Ανάσταση, μας ήρθε και η πρώιμη άνοιξη, φέρνοντας μαζί της την αναγέννηση της φύσης. Προάγγελοί της στο χωριό μας, οι λευκές μαργαρίτες, οι ανεμώνες και οι σπολισμένες κουτοπιές.

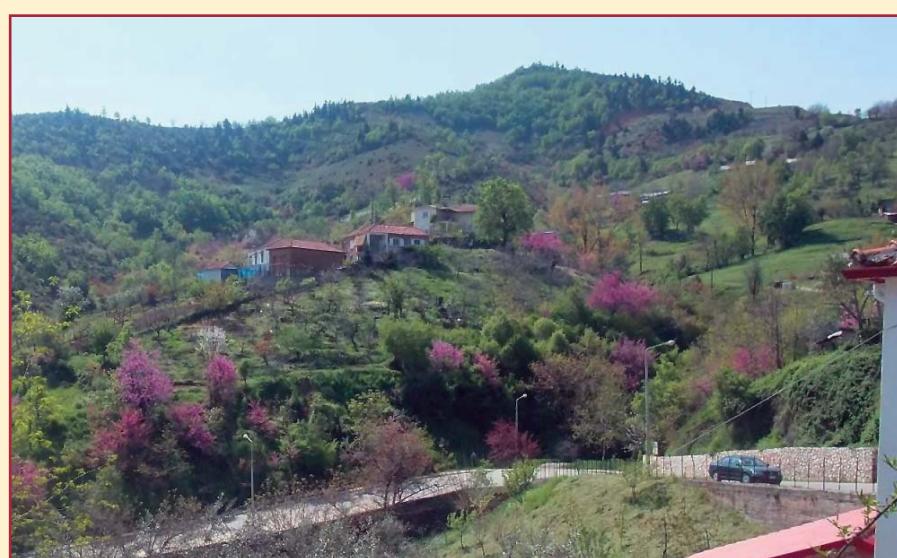
Οι μαργαρίτες κατέκλυναν τα πρανή των δρόμων στον Ξηρόκαμπο

Έκαμαν τη εμφάνισή τους και οι ανεμώνες..

Οι άλικες κουτοπιές σπολισαν για καλά τη συνοικία της Καμάρας

Ο Ζαιρομαχαλάς στα μωβ

Από το βιβλίο του Άγγελου Ζαχαρόπουλου ΤΑ ΤΑΡΑΓΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ Αναμνήσεις από τον πόλεμο του 1940-'41 (απόσπασμα)

Έτσι κύλησε ο χρόνος ως την 6η Απριλίου 1941, ημέρα της γερμανικής επίθεσης κατά της χώρας μας. Οι Γερμανοί έφτασαν στα σύνορά μας χωρίς πρόβλημα, μέσω Βουλγαρίας, εφόσον η τελευταία ήταν σύμμαχός τους. Η Γιουγκοσλαβία είχε αποφασίσει να αντισταθεί, αλλά κατέρρευσε αμέσως. Δεδομένου δε ότι η αμυντική μας προσπάθεια είχε επικεντρωθεί στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, οι υπερασπιστές των οχυρών μας υπερφαλαγγίσθηκαν από τους Γερμανούς που εισέβαλαν, χωρίς ουσιαστικά να βρουν αντίσταση, από τα γιουγκοσλαβικά σύνορα.

Θυμάμαι το χρήστο Ζουμπογιάννη, ο οποίος επιστρέφοντας από την Καρδίτσα στην Καστανιά, μας διηγιόταν εντυπωσιασμένος την παρουσία Γιουγκοσλάβων αξιωματικών που είχαν καταφθάσει μετά την κατάρρευση του μετώπου τους. Όμως οι ήρωες των οχυρών συνέχισαν να πολεμούν, παρά το γεγονός ότι είχαν υπερφαλαγγίστει. Ο Γερμανός στρατηγός Χάσε έγραψε σχετικά: "Και ένας μόνο Έλληνας στρατιώτης να έμενε στα οχυρά της Ανατολικής Μακεδονίας, μας πυροβολούσε μέχρι που έπεφτε".

Λυπάμαι που δεν κράτησα μια φωτογραφία από τα γερμανικά αρχεία η οποία είχε δημοσιευθεί σε ελληνική εφημερίδα. Έδειχνε γερμανικό τιμητικό απόσπασμα να παρουσιάζει όπλα στους επιζήσαντες μπαρουτοκαπινισμένους υπερασπιστές των οχυρών. Ο ίδιος ο Χίτλερ είχε τόσο εντυπωσιασθεί από την ηρωική άμυνα των οχυρών της Ανατολικής Μακεδονίας,

ώστε δήλωσε στη γερμανική Βουλή: "Η ιστορική δικαιοσύνη με υποχρεώνει να πω την αλήθεια: ότι από όλους τους αντιπάλους που αντιμετωπίσαμε, ο Έλληνας στρατιώτης πολέμησε με αυτοθυσία και ύψιστη ηρωισμό. Συνθηκολόγησε μόνο όταν η συνέχιση της αντίστασής του δεν ήταν πια δυνατή και

δεν είχε κανένα λόγο". Και διέταξε την απόλυτη όλων των Ελλήνων αιχμαλώτων πολέμου, για να αποδώσει την τιμή που άρμοζε στους μαχητές και τα όπλα τους, ενώ είναι γνωστό ότι εκατοντάδες χιλιάδες Γάλλοι και Πολωνοί παρέμειναν αιχμάλωτοι στη Γερμανία επί πέντε χρόνια δουλεύοντας στα γερμανικά εργοστάσια και στα χωράφια.

Ο νικηφόρος στρατός του αλβανικού μετώπου αναγκάσθηκε να συμπτυχθεί. Η σύμπτυξη έγινε με τάξη. Απλώς οι ηρωικοί φαντάροι μας γύρισαν στα σπίτια τους με το παράπονο ότι, ενώ είχαν κατατροπώσει τον εισβολέα, εκείνος τώρα πατούσε ανενόχλητος το ιερό έδαφος της πατρίδας. Την εικόνα αυτή παρουσιάζουν τα συνταρακτικά τραγούδια του Γιώργου Κατσαρού και Πυθαγόρα, με την ανεπανάληπτη ερμηνεία της Μαρινέλλας:

"Ματωμένοι οι φαντάροι απ' το μέτωπο γυρνούν
Και της νίκης το κλωνάρι με παράπονο μαδούν.
Τόσο αίμα μονομιάς, πώς το ρούφηξε η γης,
το φαρμάκι της σκλαβιάς, Ρωμιοσύνη, πώς θα πιείς;
Πώς να το γράψουν τα χαρτιά, πώς να το πουν κουβέντες,
οι ήρωες μες στη σκλαβιά και οι ληστές αφέντες"

Ανθρωπονύμια του χωριού μας

[Τα ανθρωπωνύμια είναι τοπωνύμια που οφείλουν την ονομασία τους σε ανθρώπους που είτε έζησαν στο χώρο εκείνο ή ήταν ιδιοκτήτες κτημάτων ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχασαν εκεί τη ζωή τους.]

Γράφει ο
Βασίλης Κίσσας

1) Στ' Κουτσιανάδες.

"Κουτσιανάδες" είναι μια από τις συνοικίες (μαχαλάδες) του Παλιοζωγλοποιού. Βρίσκεται ανατολικότερα του "Πέρα Μαχαλά" στην ίδια πλαγιά. Σήμερα ο χώρος έγινε δάσος από βελανιδές και μόνο πέτρες βρίσκεται κανείς μέσα σ' αυτό. Υπάρχει εκεί και ομώνυμη βρύση. Λένε πως εκεί κατοικούσαν οι άρχοντες του χωριού, οι οποίοι πήγαιναν στην εκκλησία του "Πέρα Μαχαλά" καβάλα σ' άλογα. Το τοπωνύμιο είναι πληθυντικός οικογενειακού ονόματος. Δείχνει ότι εκεί κατοικούσαν οι οικογένειες Κουτσιανά. Για το τοπωνύμιο αυτό η παράδοση διέσωσε το παρακάτω περιστατικό: Στην περιοχή βοσκούσε τα γύδια της κάποια Τσιότραινα, όταν πέρασε από εκεί, επιστρέφοντας από την Καστανιά, ένας Τούρκος Αγάς καβάλα σ' άλογό του. Ο Τούρκος είδε την Τσιότραινα και θέλησε να τη βιάσει. Η Τσιότραινα καμώθηκε πως ενδίδει στις σεξουαλικές ορέξεις του Τούρκου αγά και, με μια απότομη και βίαιη κίνηση, τον έπιασε από τα γεννητικά του όργανα και τα περιέστρεψε. Ο Αγάς λιποθύμησε από τον πόνο και έμεινε ακίνητος. Τότε η Τσιότραινα του πήρε το ένα πόδι, το πέρασε μέσα στον αναβατήρα (ζεγκί) της σέλας και βίτσισε δυνατά το άλογο, που άρχισε να τρέχει σέρνοντας τον λιπόθυμο Τούρκο. Όσο να φτάσει το άλογο στην κούλια της Αγίας Παρασκευής, ο Τούρκος πέθανε και όλοι νόμισαν ότι ήταν ατύχημα.

2) Στ' Λαπατά.

Έτσι λέγεται το ρέμα που πηγάζει από τη βρύση του "Ξάνθη" και κοντά στου "Κατσαρού το γεφύρι" σημίγει με το μεγάλο ποτάμι. Ως κυριωνύμιο προσδιορίζει το όνομα αυτού που μαζεύει και πουλάει λάπατα. Τα λάπατα είναι η κοινή ονομασία των διαφόρων ειδών του φυτού ατράφαξις.

(Σ.Σ. Η πιθανότερη εκδοχή είναι ότι εκεί είχε την κατοικία και τις στάνες του κάποιος ονόματι Λαπατάς).

3) Στ' Μακρίνας.

Ανδρωνυμικό της γυναίκας του Μακρή. Έτσι λέγεται η περιοχή γύρω από τη θέση "Στ' Ζήση το μνήμα". Και το επώνυμο Μακρής έχει χαθεί από το χωριό μας.

4) Στ' Μάρκ' τη βρύση.

Έτσι λέγεται η βρύση που είναι μέσα στο ζάβατο του Βασίλη Παπασωτηρίου, στα Πλατανάκια. Η περιοχή είναι πολύ ωραία και πολλές φορές το καλοκαίρι γίνονταν εκεί εκδρομές από τους παραθεριστές.

5) Στ' Βλάχ' το μαντάνι.

Δεξιά του δρόμου πριν φτάσουμε στο "Παλιοκκλήσι" ήταν το μαντάνι του Βλάχου. Κινούνταν με νερό που το έφερναν με αυλάκι από τη "Δέση". Το μαντάνι-υδροτριβείο ήταν απλό εργαστήρι, που με την πίεση του νερού, επεξεργαζόταν τα μάλλινα σκεπάσματα (βελέντζες, φλοκάτες, μαντανίες κ.ά.). Το οίκημα υπήρχε μέχρι το 1952, οπότε, με το πρόγραμμα Πρόνοια-Εργασία, κατεδαφίστηκε για να διαπλατυνθεί ο δρόμος. Στις εργασίες κατεδάφισης αποκαλύφθηκε κάλυκας βαριού πυροβόλου γεμάτος λίρες. Τις έκρυψε εκεί κάποιος αντάρτης στον Εμφύλιο Πόλεμο. Τις λίρες εκείνες τις μοιράστηκαν οι γυναίκες που δούλευαν εκεί. Το νερό, μετά το μαντάνι, κινούσε και νερόμυλο που ήταν κάτω από το δρόμο. Στο ταβάνι του μαντανιού οι πολιτικές οργανώσεις έκρυψαν όπλα, μετά τη "Συμφωνία της Βάρκιζας".

6) Στ' Μαυρογιάννη.

Έτσι λέγεται μια δασική περιοχή ΝΑ του χωριού, καλυμμένη με θαμνώδεις βελανιδές και λιβάδια. Ήταν το "ζευγαρολίβαδο" του χωριού μας. Εδώ έφερναν οι χωριανοί μας τα αροτριόντα ζώα για βοσκή. Για τη φύλαξή τους προσλάμβαναν "βαλμά". Τα τελευταία χρόνια η κοινότητα για να επαυξήσει τα έσοδά της υλοτόμησε την περιοχή.

Του Μαυρογιάννη

Εφημερίδες και περιοδικά που λάβαμε

- 1. "αμάραντος":** Όργανο του Μορφωτικού Συλλόγου Αμαράντου (Μαστρογιαννιού).
- 2. "Αρνη":** Εκδίδεται από το Μορφωτικό Σύλλογο Μοσχολουρίου
- 3. "Τα Χρονικά της Νεράιδας Δολόπων":** Έκδοση των απανταχού Νεραϊδιωτών
- 4. "Η Οξιά":** Έκδίδεται από το Μορφωτικό Σύλλογο Μοναστηρίου Οξιάς "Η Αγία Τριάδα"
- 5. "Καρδίτσα":** Όργανο του Συλλόγου Καρδιτσιωτών Θεσσαλονίκης
- 6. "Το Μετερίζι των Αηδονοχωριτών":** Όργανο του Συλλόγου των Απανταχού Αηδονοχωριτών.

Ο Αχιλλέας ατιμασμένος δεν έχει τιμή, για να πολεμήσει γι' αυτήν. Απ' αυτό συμπεραίνουμε ότι μειώνεται η πολεμική ορμή των ανδρών, όταν εξαφανίζεται ο παράγοντας φιλοτιμία. Γράφει σχετικά ο Fintey: "Η τιμή ήταν αυτή που ανάγκαζε τον Αχιλλέα με την ασύγκριτη ανδρεία του να πολεμήσει. Ο Αγαμέμνονας όμως πρόσβαλε ανοιχτά την τιμή του, όταν πήρε τη Βρισιδία και όταν η τιμή των ανθρώπων καταστρέφεται, η θητική υπόσταση καταρρέει". Ο Έκτορας από ντροπή μένει έξω από τα τείχη και θυσίαζεται, επειδή φοβάται μήπως τον ελέγχουν ως άνανδρο οι Τρώες.

Γυναίκα, ναι κι εγώ όλα αυτά στον νου μου τ αναδέβω όμως ντροπή απ' τις Τρώσσες, ντροπή' ναι ομπρός στους Τρώες να σέρνομαι έτσι σαν κιοτής αλάργα απ' τους πολέμους.

Οι ομηρικοί ήρωες είναι - και με πόση αποφασιστικότητα - να θυσίασουν τη ζωή τους για κάτι το υψηλότερο. Κατά τούτο δε η ομηρική ηθική είναι θητική τιμής. Όχι δε μόνο η ηθική αλλά και ο ίδιος ο τρωικός πόλεμος είναι πόλεμος τιμής. Μας το λέει ο ίδιος ο Αχιλλέας στον καβγά του με τον Αγαμέμνονα: "ήλθομεν όλοι εκδίκηση να πάρουμε των Τρώων".

Το ίδιο ακριβώς ρόλο παίζει το φιλότιμο και στη νεώτερη ηρωική εποχή. Σαν να μιλά ομηρικός ήρωας στα παρακάτω Δημοτικά τραγούδια:

Που' σαι βρε μπάρμπα Κωνσταντή κι εσύ αδελφέ Βασίλη και Νικολάκη ογλήγορε στον κόσμο ξακουσμένε εδώ να με γλυτώσετε απ' των Τούρκων τα χέρια κι είναι ντροπή της Κλεφτουριάς κ' είναι ντροπή δική σας.

Και το αποτέλεσμα φάνηκε άμεσα.

Επάνω τους επέσαν σαν τα καλά λιοντάρια -καλά τάχεις Φαρμάκη μου καλά το συντυχαίνεις κι' να μου φαίνεται ντροπή κι ο κόσμος θα γελάσει καλύτερα να βαστάξουμε σ' αυτό το μοναστήρι.

Και το αποτέλεσμα του φιλότιμου:

Κάλλια να με σκοτώσουνε κάλλιο 'χω ν' αποθάνω παρά να πάρω την ντροπή στον κόσμο τον απάνω. (Κριάρης, σελ. 103)

Έτσι μπροστά στην ντροπή και την κηλίδωση της τιμής τους προτίμησαν οι νεώτεροι ήρωες τον ηρωικό θάνατο, όπως οι Ομηρικοί σύντροφοι τους. Γι' αυτή την

ΠΑΝΑΡΧΑΙΑ ΗΘΗ

Γράφει ο Θωμάς Κίσσας

Για να εμπλουτίσουμε, να τεκμηριώσουμε, να συγκεκριμενοποιήσουμε τον καθημερινό μας λόγο, συχνά χρησιμοποιούμε αποφθέγματα, αξιωματικές ρήσεις μεταφορικού ή αλληγορικού νοήματος, παροιμιώδεις λέξεις και εκφράσεις. Για τις περισσότερες απ' αυτές αγνοούμε την αφορμή, το γεγονός που τις δημιούργησε ή τις συνθήκες που συνέβαλαν στην καθιέρωση τους. Η απάντηση στο ερώτημα ποια ήταν η γενεσιούργος τους αιτία δεν ικανοποιεί μόνο την έμφυτη περιέργεια, που ούτως ή άλλως χαρακτηρίζει την ανθρώπινη φύση, αλλά αποκαλύπτει τον τρόπο σκέψης σπουδαίων ανθρώπων που έζησαν σε άλλες εποχές και ξεδιπλώνει ιστορικά γεγονότα, πανάρχαια ήθη, τοπικά έθιμα, δοξασίες, προλήψεις ολόκληρου λαού, ελαττώματα, συμπεριφορές, ιδιάζοντα χαρακτηριστικά μεμονωμένων ανθρώπων.

Ο αριθμός 7

Κατά την αρχαιότητα, ο αριθμός 7 θεωρούνταν ιερός από πολλούς λαούς (Ινδούς, Βασιλώνιους, Ασσύριους, Φοίνικες, Αιγυπτίους, Πέρσες, Ρωμαίους, Έλληνες). Η ιερότης και το τυπικό του 7 προέρχονται από τη σχέση που έχει ο αριθμός αυτός με τις φάσεις της σελήνης, αφού ανά επτά ημέρες εναλλάσσονται οι τέσσερις φάσεις της. Και επειδή κάποιοι λαοί λάτρευαν τη σελήνη ως θεό, θεωρήθηκε μετρητής του χρόνου, γι' αυτό κι ο αριθμός 7 απέκτησε ιδιαίτερη σημασία Κι εμείς σήμερα χρησι-

Η ΝΤΡΟΠΗ, ΤΟ ΦΙΛΟΤΙΜΟ ΚΑΙ... ΤΙ ΘΑ ΠΕΙ Ο ΚΟΣΜΟΣ

Του Θωμά Κίσσα

συνέχεια από το φύλλο 72

πολύτιμη τιμή πολέμησε ο Μακρυγιάννης στο Κομπότι. Για πατρίδα και ελευθερία δεν κάνει κουβέντα εδώ, όπως κάνει συχνά αλλού: "Εγώ σαν ήθελα έφευγα απ' Κομπότι, όμως δεν το έκαμα για την τιμή μου".

Το μικρό βλαχόπουλο παρασυρέμενο απ' το "Ρωμαϊκό φιλότιμο" ντρέπεται να οπισθοχωρήσει μπροστά στους αμέτρητους εχθρούς και κάνει θυελλώδη επίθεση:

Επήγε το βλαχόπουλο στη βίγλα να βιγλίσει
Βλέπει τουρκιά, Σαρακηνούς κι αράπηδες κουρσάρους

οι κάμποι επρασινήζανε, τα πλάγια κοκκίνιζαν
άρχισε να τους διαμετράει, διαμετρημούς δεν είχαν
Να πάει πίσω ντρέπεται να πάει εμπρός φοβάται:
Στο έμπα του μπήκε σαν αητός στο έβγα σαν πετρίτης

Στο έμπα χίλιους έφαγε, στο έβγα δυο χιλιάδες
και στο καλό το γύρισμα κανέναν δεν αφήνει.

(Ν. Πολίτης, σελ. 83)

Ο κλέφτης Γιωργακλής προειδοποιείται από μια νεράιδα ότι του στήσανε καρτέρι. Αυτός όμως ντράπηκε να κάνει πίσω:

- Γύρισε πίσω Γιωργακλή τι σούχουνε καρτέρι.

- Νεράιδα τώρα κίνησα, ντρέπομαι να γυρίσω.

Και στο καρτέρι ρίχτηκε με το σπαθί στο χέρι
το σκόρπιος και πέρασε στρίβοντας το μουστάκι.

(Περανθης, σελ. 54)

Ο ετοιμοθάνατος καπετάνιος Ζίδρος στις τελευταίες του στιγμές βασανίζεται από το υπερβολικό φιλότιμο του:

Δεν το' χω πως θε να χαθώ και πως θε ν' αποθάνω,
μον το' χω σε παράπονο και σε ντροπή μεγάλη,

που θε να μπει Αρβανιτά μέσα στην Ελασσόνα
και θα μου κάψουν τα χωριά κι' όλα τα βιλαετία,

και θα το έχω σε ντροπή οπ' ήμουν καπετάνιος.

(Α. Πολίτης, σελ. 16)

Άφθονο είναι το Ελληνικό φιλότιμο και στα πεζά κείμενα του Αγώνα: "Θ' αφήσουμε απολέμητο τα κάστρο

μοποιούμε τις εβδομάδες που η κάθε μία έχει επτά ημέρες. Όταν εξελίχτηκαν οι αστρονομικές γνώσεις στους Ασσυροβασιλώνιους, παρατηρήθηκε ότι και οι πλανήτες ήταν εππά, οπότε και ενισχύθηκε η ιερότητα και η τυπικότητα του αριθμού. Στους αρχαίους έλληνες, η σημασία του 7 τόσο στη λατρεία όσο και στους μύθους είναι μεγάλη. Σύμφωνα με το "Περί εβδομάδος" ψευδεπίγραφο βιβλίο του Ιπποκράτη, όλα τα πολύ σπουδαία σ' αυτόν τον κόσμο είναι εππά.

Η αλήθεια βέβαια είναι πως το εππά είναι αριθμός με μεγάλο ενδιαφέρον. Στον πίνακα των δέκα πρώτων αριθμών (στον πίνακα της δεκάδας) το 7 είναι ο μόνος αριθμός που δεν μπορεί να προέλθει από πολλαπλασιασμό δύο άλλων μονάδων αλλά ούτε κι από διαίρεση. Γι' αυτό, του έδωσαν διάφορους χαρακτηρισμούς και τον θεωρούσαν μοναδικό, αιώνιο, ήρεμο, ακίνητο κ. α. Το 7 είναι επί πλέον το άθροισμα των αριθμών 4+3 που συμβολίζουν δύο από τα τελειότερα σχήματα της γεωμετρίας, το τετράπλευρο και το τρίγωνο. Συν τω χρόνω, ο αριθμός κατέληξε να είναι απλώς δηλωτικός του πλήθους, υποκαθιστώντας τη λέξη πολύ. Την ίδια σημασία και χρήση διατήρησε ο αριθμός αυτός και στους νεότερους Έλληνες γι αυτό κι εμείς σήμερα λέμε επτάψυχος, επτάζυμον, επτασφράγιστο μυστικό κ. α.

Πού συναντάται ο αριθμός 7

7 πλανήτες οι οποίοι είναι επταφεγγείς και επτάφωτοι

7 χρώματα της Ίριδας

7 Πλειάδες (από τα 2.500 αστέρια του αστερισμού φαίνονται τα 7)

και θα φύγουμε μ' ενάμιση μήνα πόλεμο; Και που θα ζήσουμε απ' την ντροπή του κόσμου και κατ' εξοχήν εσύ, οπούλεγες όλων των ξένων περιηγητών και ντόπιων ότι μπορείς να πολεμήσεις εις το κάστρο δυο και τρία χρόνια;"

"Εις το πρόσωπον των ήτο ζωγραφισμένα δυο πράγματα, η λύπη και η ντροπή".

Στην περίπτωση της προσβολής του Αχιλλέα ο Αγαμέμνονας φαίνεται ν' αγνοεί σαν ηγέτης τη σημασία του φιλότιμου στον πόλεμο όταν λέει:

"Θα έλθω με το χέρι μου να πάρω ή το δικό σου δώρο ή του Αίαντος ή του Οδυσσέος και εις όποιον έλθω την χολήν, θαρρώ θα του κινήσω".

Το ίδιο κάνει στη νεότερη εποχή ο Οδυσσέας Αδρούτσος: "Γιγήτηκε ο Δυσσέας με τους ανθρώπους του εκεί δια τους βαθμούς. Γύρευαν να τον σκοτώσουν ότι τους αδίκησε".

Το αντίθετο συνέβαινε με τον ψυχολόγο του γένους Καραϊσκάκη: "Άμα ο Καραϊσκάκης διορίστηκε αρχιστράτηγος της Στερεάς, στα 1826 ζήτησε από την κυβέρνηση την άδεια να προβιβάζει ο ίδιος τους αξιότερους. Ήξερε αυτός τι σημαίνει για τον Έλληνα η φιλότιμια

Προσέχουμε την υγεία μας ΟΣΤΕΟΠΟΡΩΣΗ

Τι είναι η οστεοπόρωση

Η οστεοπόρωση είναι μια κατάσταση κατά την οποία ο σκελετός μας, τα κόκαλά μας χάνουν την οστική τους μάζα, γίνονται πιο αδύνατα, πιο εύθραυστα και σπάζουν ευκολότερα. Η οστεοπόρωση εμφανίζεται σε άτομα πάνω των 45-50 ετών και ιδιαίτερα στις γυναίκες μετά την κλιμακτήριο (μεταεμμηνόπαυσιακή οστεοπόρωση). Σε άτομα άνω των 70-75 ετών είναι το ίδιο συχνή τόσο στις γυναίκες όσο και στους άνδρες (γεροντική οστεοπόρωση).

Πως και γιατί συμβαίνει η οστεοπόρωση

Τα κόκαλά μας δεν είναι αδρανή υλικά, όπως οι πέτρες και τα ξύλα. Είναι και αυτά ζωντανοί ιστοί που διαρκώς ανανεώνονται. Καθημερινώς λοιπόν, ο οργανισμός μας καταστρέφει ένα μικρό μέρος - το πιο γερασμένο - απ' τον σκελετό μας, και καθημερινώς το αναπλάθει και το αντικαθιστά με καινούργιο κόκαλο. Αυτό συμβαίνει διαρκώς από τότε που γεννιόμαστε μέχρι τον θάνατό μας. Μέχρι την ηλικία των 20-25 ετών κάθε μέρα ο οργανισμός δημιουργεί λίγη παραπάνω ποσότητα οστού (οστική μάζα) απ' αυτή που καθημερινά καταστρέφει. Έτσι λοιπόν γύρω στα 25 μας αποκτούμε την μεγαλύτερη οστική μάζα που έχουμε στη διάρκεια της ζωής μας. Την υψηλότερη αυτή οστική μάζα την ονομάζουμε "κορυφαία οστική πυκνότητα" κι έχει μεγάλη σημασία για το αν θα κάνουμε ή όχι οστεοπόρωση αργότερα.

Από την ηλικία των 25 μέχρι τα 50 ή μέχρι την εμμηνόπαυση για τις γυναίκες, ο οργανισμός μας διατηρεί την οστική μάζα του σκελετού μας σχεδόν σταθερή. Δηλαδή, κάθε μέρα αντικαθιστά με νέο οστούν αυτό που προηγουμένως κατέστρεψε, ανανεώνοντας σταθερά την οστική μάζα.

Από την ηλικία όμως των 50 ετών και πέρα ή από την εμμηνόπαυση για τις γυναίκες, όλοι μας -άνδρες και γυναίκες - χάνουμε μια μικρή ποσότητα από την οστική μάζα, γιατί ο οργανισμός μας δεν μπορεί να αναπληρώσει όλη την οστική μάζα που καταστρέφει. Έτσι λοιπόν δημιουργείται ένα έλλειμμα στην ισορροπία του οστικού μεταβολισμού. Η ποσότητα αυτή που χάνετε κάθε χρόνο είναι περίπου 1 μέχρι 2% της οστικής μάζας.

Υπάρχει όμως μια κατηγορία γυναικών (περίπου το 25-30% αυτών) που στα 5-10 χρόνια μετά την εμμηνόπαυσή τους δεν χάνουν μόνο το 1-2% αλλά πολύ περισσότερο, μέχρι το 5-8% κάθε χρόνο. Ο ρυθμός δηλ. απώλειας της οστικής τους μάζας για αυτά τα 5-10 χρόνια μετά την εμμηνόπαυση είναι πολύ μεγαλύτερος του φυσιολογικού. Αυτές λοιπόν οι γυναίκες, αν μάλιστα δεν δημιουργήσαν υψηλή κορυφαία οστική πυκνότητα κατά την διάρκεια της εφηβικής τους ζωής, είναι υποψήφιες να εμφανίσουν οστεοπόρωση.

Κύριος υπεύθυνος γι' αυτή τη μεγάλη απώλεια της οστικής μάζας, που παρατηρείται σε αυτές τις γυναίκες, είναι η έλλειψη των οιστρογόνων ορμονών που επέρχεται σε αυτή την περίοδο.

Έτσι, τα κόκαλα των οστεοπορωτικών γυναικών αδυνατίζουν και σπάζουν ευκολότερα όταν η οστική μάζα κατέβει κάτω από ένα ορισμένο όριο (ουδός κατάγματος). Η μεταεμμηνόπαυσιακή αυτή οστεοπόρω-

ση αφορά κυρίως τα σπογγώδη-πλατιά οστά, δηλ. τους σπονδύλους, τις πλευρές και την λεκάνη.

Η οστεοπόρωση είναι αρκετά συχνή στις γυναίκες κυρίως μετά την εμμηνόπαυση. Υπολογίζεται ότι μια στις τρεις γυναίκες θα εκδηλώσουν οστεοπόρωση μετά τα εξήντα τους, ενώ μια στις τέσσερις θα παρουσιάσουν οστεοπορωτικά κατάγματα. Στην ηλικία των 70 ετών και άνω οι γυναίκες χάνουν 30% και άνω της οστικής τους μάζας, ενώ πάνω από τα 2/3 αυτών θα έχει κάποιο οστεοπορωτικό κάταγμα.

Ποια είναι τα συμπτώματά της

Στις μισές περίπου γυναίκες η οστεοπόρωση δεν δίνει κανένα σύμπτωμα. Διαγνώσκεται μόνο με τις ειδικές εξετάσεις (μέτρηση οστικής μάζας). Οι υπόλοιπες γυναίκες μπορεί να παρουσιάσουν:

-μικρά πονάκια ή εύκολη κόπωση στην ράχη.

-ισχυρό έντονο πόνο στη σπονδυλική στήλη, όταν δημιουργηθεί το κάταγμα κάποιου σπονδύλου.

-ελάττωση του ύψους τους και κύρτωση της ράχης (καμπούριασμα).

-κατάγματα σε άλλα σημεία εκτός της σπονδυλικής στήλης (αντιβράχιο - ισχίο).

Υπάρχουν παράγοντες που ευνοούν την εκδήλωση της οστεοπόρωσης;

Έχετε περισσότερες πιθανότητες να αποκτήσετε οστεοπόρωση, αν:

-Είστε γυναίκα στην ηλικία της εμμηνόπαυσης, ιδιαίτερα εάν η εμμηνόπαυση (φυσιολογική ή όχι) επήλθε σε μικρότερη απ' ότι συνήθως ηλικία.

-Εάν δεν κάνετε συστηματική γυμναστική ή ασκείτε το σώμα σας πλημμελώς

-Εάν δεν διατρέφεστε αρκετά ή σωστά. Η λήψη ασβεστίου με την τροφή είναι απαραίτητη για την καλή κατάσταση των οστών μας. Διαιτολόγιο με λίγες τροφές που περιέχουν ασβέστιο (γάλα - γαλακτοκομικά προϊόντα) ή πολύ πλούσιο σε πρωτεΐνες (κρέατα) ευνοούν την οστεοπόρωση.

-Εάν ακινητοποιηθείτε στο κρεβάτι για πολύ καιρό είτε λόγο τραυματισμού ή άλλης αρρώστιας.

-Εάν παίρνετε ορισμένα φάρμακα και κυρίως κορτιζόνη.

-Αν χάστετε απότομα υπερβολικό βάρος.

-Αν έχετε για μεγάλα χρονικά διαστήματα διαταραχές της περιόδου (αιμηνόρροια).

-Εάν στην οικογένειά σας υπάρχουν και άλλα άτομα (γιαγιά, μητέρα, αδελφή) που είχαν οστεοπόρωση ή κατάγματα.

-Τα γαλακτοκομικά προϊόντα πρέπει να είναι ο καλύτερος φίλος για την γυναίκα, γιατί περιέχουν μεγάλες ποσότητες ασβεστίου που απορροφάται εύκολα.

-Μερικά άτομα μπορεί να παρουσιάσουν δυσπεψία α ως προς το γάλα. Συζητείστε το με τον γιατρό σας. Υπάρχει λύση.

Αν δεν μπορείτε να πάρετε την απαραίτητη ποσότητα του ασβεστίου που χρειάζεστε με τις τροφές, μπορείτε να παίρνετε τη συμπληρωματική ποσότητα σε χάρια. Συζητείστε το με τον γιατρό σας.

Μπορούμε να προλάβουμε την οστεοπόρωση;

Είναι βασικό να γνωρίζουμε ότι είναι πολύ πιο εύκολο να προλάβουμε την οστεοπόρωση παρά να την θεραπεύουμε. Το πως θα γίνει αυτό εξαρτάται από την ηλικία μας. Έτσι:

α) Μέχρι την ηλικία των 20-25 ετών φροντίζουμε να συχναστίσουμε όσο γίνεται πιο γερά κόκαλα.

β) Από την ηλικία των 20 μέχρι την εμμηνόπαυση φροντίζουμε να διατηρήσουμε σταθερή την ποσότητα του οστού που συχναστίσαμε.

γ) Αμέσως μετά την εμμηνόπαυση ο γιατρός θα

πρέπει να διαγνώσει έγκαιρα εκείνες τις γυναίκες που χάνουν κάθε χρόνο μεγάλη ποσότητα της οστικής τους μάζας ή που γρήγορα θα κάνουν οστεοπόρωση. Αφού ξεχωρίσει αυτές τις γυναίκες θα τις προφυλάξει με μια ειδική θεραπεία για τα 5-10 χρόνια μετά την εμμηνόπαυση.

Γι' αυτό πρέπει:

1. Η διατροφή μας πρέπει να περιέχει πάντοτε τροφές με μεγάλη περιεκτικότητα σε ασβέστιο. Το ασβέστιο είναι εξίσου απαραίτητο τόσο στην παιδική - εφηβική ηλικία όσο και στην ηλικία του ενήλικα και μετά την εμμηνόπαυση.

Η ημερήσια δόση που χρειαζόμαστε εξαρτάται από το φύλο και την ηλικία.

2. Η τακτική, συστηματική άσκηση είναι τελείως απαραίτητη για τα οστά (βάδισμα, τρέξιμο, χορό, αεροβική γυμναστική, τένις κ.τ.λ.). Εκείνο που έχει σημασία είναι η γυμναστική να γίνεται τακτικά και συνεχώς. Πρέπει να έχουμε στον νου μας ότι: "όσο περνά η ηλικία μας τόσο περισσότερο χρειαζόμαστε την σωματική άσκηση". Η πιο απλή σύσταση: Περπάτημα για 30-60 λεπτά, 3-4 φορές την ημέρα.

3. Να μην καπνίζουμε ούτε να κάνουμε κατάχρηση οινοπνεύματος ή καφέ. Και τα τρία διευκολύνουν την απώλεια οστικής μάζας.

4. Να αποφεύγουμε οι συχνές πτώσεις που συνήθως προκαλούν κατάγματα στα ήδη οστεοπορωτικά άτομα. Γι' αυτό:

α) Προσοχή στα γλιστρήματα στο μπάνιο-τουαλέτες. Εάν είναι ανάγκη, βάλτε ειδικές χειρολαβές.

β) Μη γυαλίζετε τα πατώματα. Γλιστρούν και πέφτετε.

γ) Μη στρώνετε μικρά χαλάκια στο πάτωμα.

ΠΕΡΙΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΑΡΑΦΗ Έλκει την καταγωγή του από το Ζωγλόπι

Γράφει ο Βασίλης Χρ. Καραγιάννης

**Ο Στέφανος Σαράφης,
φοιτητής Νομικής**

Ο στρατηγός Στέφανος Σαράφης αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες στρατιωτικές φυσιογνωμίες που εδέσποσε στα γεγονότα της πατρίδας μας κατά το πρώτο ήμισυ, τουλάχιστον του εικοστού αιώνα. Γεννήθηκε στα Τρίκαλα το 1890 από εύπορους γονείς και σκόπευε να γίνει δικηγόρος, για το λόγο δε αυτό γράφτηκε στη Νομική Σχολή Αθηνών. Γρήγορα όμως τον έχασε η Θέμις και τον κέρδισε ο Θεός του πολέμου Άρης. Κατατάχτηκε εθελοντής στο στρατό, έγινε αξιωματικός και έλαβε μέρος στους νικηφόρους Βαλκανικούς πολέμους. Η τόλμη και η γενναιότητά του στα πεδία των μαχών καθώς και η μόρφωσή του τον ανέδειξαν σ' ένα εκλεκτό στέλεχος του ελληνικού στρατού. Δίδαξε ως καθηγητής στη σχολή ευεπίδιων και χρημάτισε στρατιωτικός ακόλουθος στο Παρίσι. Έλαβε μέρος στη Μικρασιατική εκστρατεία με το βαθμό του Ταγματάρχη κοντά στον Πλαστήρα. Πήρε μέρος με το βαθμό του συνταγματάρχη στο κίνημα του Βενιζέλου το 1935 και αποτάχτηκε. Ο στρατηγός Γ. Κονδύλης που ήταν συμπατριώτης του θα τον καταδίκαζε σε θάνατο και θα τον εκτελούσε εάν οι Τρικαλινοί δεν του διαμηνούσαν ότι εάν το έκανε αυτό δεν έπρεπε να ξαναπάει στα Τρίκαλα. Επί Μεταξά συνελήφθη και στάλθηκε εξορία. Στην κατοχή ηγήθηκε του Ε.Λ.Α.Σ. ως στρατιωτικός αρχηγός αυτού. Μετά τη Βάρκιζα, πάλι εξόριστος για χρόνια στα νησιά. Τέλος, τιμήθηκε από τον ελληνικό λαό με το αξίωμα του Βουλευτή.

Υπήρξε, σ' όλη του τη ζωή, ασυμβίβαστος, πραγματικός δημοκράτης, ανυποχώρητος, ανιδιοτελής και πιστός στις ιδέες του. Οι διωγμοί και οι θανατικές καταδίκες δεν τον ππόγισαν. Έμεινε αγνός, άδολος και συμπαραστάτης του λαού. Για το λόγο αυτό αγαπήθηκε και δεν ξεχάστηκε από τον τελευταίο.

Μετά το 1950 εξέδωσε τα άπαντα σε δύο μεγάλους δερμάτινους τόμους. Ο πρώτος τόμος φέρει τον τίτλο "Ο Ε.Λ.Α.Σ." και αναφέρεται στην ιστορία αυτού, καθότι ο Σαράφης υπήρξε ο στρατιωτικός αρχηγός του. Στον δεύτερο τόμο με τον τίτλο "Ιστορικές Αναμνήσεις", περιγράφει προσωπικά γεγονότα από τα παιδικά του χρόνια ως την κατοχή.

Στο δεύτερο τόμο ο Σαράφης γρά-

φει: Το βιβλίο αυτό γράφτηκε για το λαό, για να γνωρίσει τι έγινε στον τόπο μας τα τελευταία σαράντα χρόνια ως την κατοχή".

Ο πρώτος τόμος αποτελεί ένα από τα πιο γνήσια, έγκυρα και αντικειμενικά βιβλία που έχουν γραφεί για την Αντίσταση. Το βιβλίο αυτό και πολλές φορές το διάβασα και συχνά καταφεύγω εκεί για πληροφορίες. Και ο δεύτερος τόμος είναι αξιόλογος, διότι ο Στέφανος Σαράφης με απλό και αφηγηματικό τρόπο σου εξιστορεί τα γεγονότα από το 1897 μέχρι τον πόλεμο του 1940. Για μας τους Ραχούλιώτες ο δεύτερος τόμος έχει και ιδιαίτερο ενδιαφέρον διότι ο στρατηγός δύο φορές αναφέρεται στο Ζωγλόπι.

Αρχίζοντας την εξιστόρηση από το γενεαλογικό του δένδρο, ο Σαράφης γράφει: "Γεννήθηκα στις 26-10-1890 στα Τρίκαλα της Θεσσαλίας. Ο πατέρας μου ήταν έμπορος και ο παππούς μου σαράφης και όπως τον φωνάζαν Θανασό Σαράφη που 'μεινε σαν επώνυμο. Η οικογένεια κατάγονταν από το Μεσουράκι Φθιώτιδας.

Στην επανάσταση του 1821 το χωριό το 'καψαν οι Τούρκοι και οι χωριανοί σκόρπισαν στα ορεινά χωριά. Οι δικοί μου κατέφυγαν στα χωριά των Αγράφων και ύστερα κατέβηκαν στα Τρίκαλα. Η γιαγιά μου Γραμμάτω, ήταν από το χωριό Γράλιστα. Ο πατέρας μου γεννήθηκε το 1854 στα Τρίκαλα και τελείωσε τα τότε σχολεία που ήταν στα Τρίκαλα. Είχε αρκετή μόρφωση για την εποχή του. Η μητέρα, Νίτσα απ' την οικογένεια Δ. Κουσκουλέκα, ήξερε επίσης γράμματα, όσα μάθαιναν στα σχολεία εκείνον τον καιρό της σκλαβιάς.

Ο παππούς μου, Δ. Κουσκουλέκας, καταγόταν από το χωριό Στεφανιάδα Αργιθέας. Ήταν στο Τούρκικο αναφορογράφος, και ύστερα από την απελευθέρωση της Θεσσαλίας δικολάβος. Η γιαγιά μου, Παρασκευή, καταγόταν από το χωριό Ζωγλόπι Καρδίτσας και ήταν αδερφή του Κ. Ζωγλοπίτη που ήταν παλιά βουλευτής. Ο Κ. Ζωγλοπίτης ήταν επί Τουρκίας όμηρος στην Κωνσταντινούπολη υπό τύπον αξιωματικού του παλατίου. Επειδή υπήρχε το επαναστατικό πνεύμα στην ορεινή Θεσσαλία οι Τούρκοι διάλεξαν μερικά παιδιά οικογενειών που είχαν επιρροή και τα 'στείλαν στην Κωνσταντινούπολη για να μη ξεσηκώνονται οι οικογένειές τους. Εκεί έμειναν λίγο καιρό γιατί μια μέρα με τον ξάδερφό του Πάνο επίσης Όμηρο και με στολή στρατιωτική συνόδευαν την αδελφή του Πάνου. Ένας νέος τούρκος, γιος πασά, περνώντας καβάλα, τράβηξε πάνω τους να περάσει ανάμεσά τους. Αυτοί τσακώθηκαν μαζί του, τον έδειραν, και ύστερα από παράπονα

του πασά στάλθηκαν πίσω στην Καρδίτσα και αντικαταστάθηκαν με άλλα παιδιά της ίδιας ή συγγενικής οικογένειας. Έτσι του 'μεινε το όνομα Κωστάκης Εφέντης".

Εδώ βλέπουμε ότι ο Σαράφης εκτιμώντας το βάρος της οικογένειας Ζωγλοπίτη απ' την οποία κατάγονταν η γιαγιά του Παρασκευή αφιερώνει σ' αυτή το μεγαλύτερο μέρος της καταγραφής του γενεαλογικού του δένδρου.

Ο Στέφανος Σαράφης έλαβε μέρος, μαζί με τον Πλαστήρα, στην Μικρασιατική εκστρατεία με το βαθμό του Ταγματάρχη. Κάποια ημέρα που πήγε να επιθεωρήσει ένα φυλάκιο συνάντησε έναν τούρκο που μίλουσε ελληνικά και καταγόταν από την Καρδίτσα. Το πρώτο πράγμα που τον ρώτησε ο Σαράφης ήταν αν γνώριζε τον Ζωγλοπίτη ο οποίος ήταν γνωστός όχι μόνο στην Καρδίτσα όπου εκλέγονταν βουλευτής αλλά και ευρύτερα. Αξίζει να παρακολουθήσουμε τη στιχοιμεία μεταξύ Σαράφη και τούρκου όπως απλά και λιτά την καταγράφει εκείνος στα απομνημονεύματά του:

"Τη μέρα αυτή που πήγα στο φυλάκιο να ιδω τι έγινε συνάντησα ένα τούρκο που μιλησε ελληνικά. - Που ξέρεις τα ελληνικά; - Έλληνας είμαι - Πώς είσαι Έλληνας; - Τούρκος είμαι, μα Έλληνας απ' την Καρδίτσα. Ήμουν συμμαθητής του Πλαστήρα στο γυμνάσιο. - Ποιο είναι το όνομά σου; - Ομέρ μπέης Φέξος. - Ο καπινέμπορος; - Μάλιστα ο αδελφός του. - Ξέρεις τον Ζωγλοπίτη; - Πώς, τον Κωστάκη εφέντη δεν ήξερα! Τον Ξενοφών τον είχαμε γραμματέα. - Ο Γιώργος και ο Φώτης είναι εδώ. - Πού είναι; - Στη Σμύρνη. - Πώς βρέθηκες εδώ; - Είχα πάει στην Αίγυπτο να πουλήσω καπνά και με βρήκε ο πόλεμος και έμεινα. Ήλθα εδώ και αγόρασα ένα μικρό τσιφλίκι το Καντρή - μπέη. Έλα στο κονάκι να πάρουμε ένα ούζο με καρπούζι. Πήγαμε με τον επιτελή που τάγματος λοχαγό Σπηλιόπουλο Γιάννη. Ανεβήκαμε στο 2ο πάτωμα και χαιρετήσαμε τη μάνα του, πολύ ηλικιωμένη, σχεδόν 80 χρόνων. Τη ρώτησα πώς είναι. - Καλά για την ηλικία μου. Δείχνοντας

εμένα λέει: - Αυτό το παιδί Τρίκαλα είναι. - Πού με ξέρεις; - Δεν σε έρω τζάνουμ. Εσύ μικρό είσαι εγώ μεγάλη, μα το κουβέντα σ' το φκισά σ' Τρίκαλα είναι. - Αυτό παιδί, δείχνοντας το Σπηλιόπουλος που 'ταν Δημητσανίτης, πούθε είναι; - Αυτό παιδί δεν είναι Τρίκαλα. Ούτε Καρδίτσα, ούτε Βόλο. Κάτ' από μακριά είναι, από Μωριά. Μου έκανε εντύπωση η γνώση της για την προφορά και τη φυσιογνωμία των περιοχών μας". Εδώ τελειώνει η κουβέντα με τον τούρκο από την Καρδίτσα.

Ο Γιώργος Ζωγλοπίτης και ο Φώτης Ζωγλοπίτης ήσαν δεύτερα ξαδέλφια του Σαράφη. Ο πρώτος ήταν λοχαγός τότε, ίσως να ήταν αξιωματικός και ο Φώτης.

Ο Σαράφης με τη μεγάλη οικογένεια του Ζωγλοπίτη διατηρούσε εγκάρδιες και αδελφικές συγγενικές σχέσεις. Συχνές ήταν οι εκατέρωθεν επισκέψεις και φιλοξενίες. Ο Στέφανος πολλές φορές επισκέφθηκε την οικογένεια Ζωγλοπίτη στο Ζωγλόπι. Το είχε τιμή και καμάρι γι' αυτή την καταγωγή και όταν συναντούσε ανθρώπους από την Καρδίτσα θα ρωτούσε για το Ζωγλόπι και για την οικογένεια Ζωγλοπίτη. Ήταν η αδυναμία του.

Η πατρική οικογένεια του Στέφανου Σαράφη (1929)

Εδώ γελά με

• Το κρητικό μαχαίρι

"Ενας βαθύπλουτος πάει διακοπές στην Κρήτη. Εντυπωσιάζεται από τις ομορφιές της, από τα πεντανόστιμα εδέσματα που δοκιμάζει και λίγες μέρες προτού φύγει αποφασίζει να πάρει μαζί του κάποια χαρακτηριστικά ενθύμια του τόσο προκισμένου τόπου. Μπαίνει λοιπόν σε ένα μαγαζί και εκεί που παραγγέλνει κιβώτια με ρακή, ξαφνικά, το μάτι του πέφτει στο μεγάλο και σκαλιστό μαχαίρι του καταστημάτρη.

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Νέα του χωριού μας

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ Μ. Σ. ΡΑΧΟΥΛΑΣ 9/4/2010

Στην ολομέλεια της επαναληπτικής εκλογής της 9ης Απριλίου ε.ξ., που έγιναν στη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του Δ.Δ. Ραχούλας, ο πρόεδρος του Μορφωτικού Συλλόγου, αφού ανέγνωσε το πρακτικό της εξελεγκτικής επιτροπής για την οικονομική χρήση 2009, από το οποίο προκύπτει ότι η οικονομική διαχείριση υπήρξε συνετή και σύμφωνη με το καταστατικό του συλλόγου και τους ισχύοντες νόμους, στη συνέχεια προεβή σε λεπτομερή απολογισμό των δράσεων του συλλόγου κατά το παρελθόν έτος.

Στις αρχαιρεσίες που ακολούθησαν ψηφίστηκε ομόφωνα η επανεκλογή του υπάρχοντος Δ.Σ. ήτοι:

- Γεώργιος Δ. Κατσιούλας, Πρόεδρος (τηλ. 6976777462)
- Ευαγγελία Σπ. Κωνσταντίνου (Λίτσα), Αντιπρόεδρος (τηλ. 6972183176)
- Αθηνά Γεωργουσάκη - Ντίνου, Γραμματέας (τηλ. 24410-76932)
- Κων/νος Θ. Σιώκος, Ταμίας (τηλ. 6978672665)
- Φώτιος Ευαγ. Κωτσιαρίδης, Πρόεδρος του Δ.Δ.Ραχούλας, Μέλος (τηλ. 6977021780)

Επίσης ομόφωνα εκλέχθηκαν:

- Αναπληρωματικά Μέλη
- Κώστας Κορκόντζελος
 - Κώστας Μπέλλος
 - Χρήστος Γριβέλλας

- Εξελεγκτική Επιτροπή
- Λάμπρος Γριβέλλας
 - Βασίλης Καραγιάννης
 - Κώστας Θεάκος

Συντακτική Επιτροπή έκδοσης Εφημερίδας "Ζωγλοπίτικα Χρονικά"

- Γεώργιος Κατσιούλας, Πρόεδρος του Συλλόγου, κατά το νόμο υπεύθυνος έκδοσης
- Λάμπρος Γριβέλλας (τηλ. 24410 20480)
- Βασίλης Καραγιάννης (τηλ. 24410 20592)

Στατιστικά ενός χρόνου λειτουργίας του www.zwglopi.gr

Μετά από ένα χρόνο λειτουργίας της ιστοσελίδας του Συλλόγου παρατηρείται αξιόλογη επισκεψιμότητα και μάλιστα από πολλά μέρη της γης, που σημαίνει ότι η καρδιά της Ραχούλας χτυπάει παντού.

Στατιστικά της ιστοσελίδας του Μορφωτικού Συλλόγου Ραχούλας www.zwglopi.gr

Πηγή : Google Analytics
Χρονική Περίοδος : 1 Μαΐου 2009
- 31 Μαρτίου 2010

Επισκέψεις (visits) ανά μήνα

ΜΑΪΟΣ 2009	329
ΙΟΥΝΙΟΣ 2009	288
ΙΟΥΛΙΟΣ 2009	270
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2009	315
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2009	496
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2009	492
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2009	542
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009	749
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2010	305
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010	283
ΜΑΡΤΙΟΣ 2010	283
Σύνολο επισκέψεων	4.352

Καταμερισμός επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης

ΑΓΓΛΙΑ	18
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	1
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	1
ΑΥΣΤΡΙΑ	1
ΒΕΛΓΙΟ	3
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	1

ΒΡΑΖΙΛΙΑ	1
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	19
ΔΑΝΙΑ	1
ΕΛΒΕΤΙΑ	1
ΕΛΛΑΣ	4.235
ΗΝΩΜ. ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	1
Η. Π. Α.	16
ΙΑΠΩΝΙΑ	1
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	1
ΙΤΑΛΙΑ	10
ΚΑΝΑΔΑΣ	4
ΚΥΠΡΟΣ	9
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	3
ΜΕΞΙΚΟ	1
ΟΛΜΑΝΔΙΑ	3
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	2
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	3
ΠΟΛΩΝΙΑ	1
ΡΩΣΙΑ	3
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	2
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	2
ΣΟΥΗΔΙΑ	5
ΤΟΥΡΚΙΑ	2
ΤΣΕΧΙΑ	1

Οι επισκέπτες βρήκαν την ιστοσελίδα του συλλόγου:

- Κατά ποσοστό 52% ψάχνοντας στο Google
- Κατά ποσοστό 39% χρησιμοποιώντας απευθείας την διεύθυνση www.zwglopi.gr
- Κατά ποσοστό 9% από αναφορές άλλων ιστοσελίδων (πχ. Facebook, find.in.gr, websiteX5)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ

Στα γραφεία του Μορφωτικού Συλλόγου υπάρχουν πολλά αδιάθετα βιβλία που εκδόθηκαν με δαπάνη μας. Είναι σίγουρο ότι πολλοί δεν τα έχουν προμηθευτεί.

Για να τα προμηθευτείτε απευθυνθείτε στα μέλη του Δ. Σ. του Μορφωτικού Συλλόγου ή στην Συντακτική Επιτροπή των Ζ.Χ.

Για όσους βρίσκεστε εκτός Νομού Καρδίτσας μπορούμε να σας τα στείλουμε στον τόπο διαμονής σας ταχυδρομικώς.

Τα βιβλία είναι:

1. Η Ραχούλα (Ιστορία - Λαογραφία - Πολιτισμός) 15 ευρώ
2. Η Ραχούλα (Ο τόπος μας και εμείς - Φωτογραφικό Λεύκωμα) 10 ευρώ
3. Η Ραχούλα (Ο τόπος μας και εμείς - Φωτογραφικό Λεύκωμα) Τόμος Β 10 ευρώ
4. Αγώνες και Αγωνίες (του Γιάννη Καραγιάννη) Νέα Έκδοση 5 ευρώ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Η σκοπιμότητα της στήλης

Τα "Ζωγλοπίτικα Χρονικά" στα 17 χρόνια λειτουργίας τους ποτέ δεν κατηγορήθηκαν για οποιονδήποτε φατριασμό ή ιδιοτελή σκοπιμότητα. Ειδικά η στήλη "επισημάνσεις" καθιερώθηκε με σκοπό να δημιουργηθεί ανοιχτή γραμμή μεταξύ της εφημερίδας και της τοπικής μας αυτοδιοίκησης. Η επισήμανση ορισμένων προβλημάτων, αστοχών ή παραλείψεων, με κανέναν τρόπο δεν αποτελεί ψόγιο προς την τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά επαναφορά στη δημοσιότητα του προβλήματος, ώστε να δρομολογηθεί η λύση του. "Έκαστος εξ ετέρου σοφός", έλεγαν οι αρχαίοι. Η επικοινωνία και η ανταλλαγή απόψεων μάς κάνει όλους σοφότερους. Αν πάλι οι "επισημάνσεις" δεν στοχεύουν σωστά σε κάποιο πρόβλημα, η εφημερίδα ευχαρίστως θα φιλοξενήσει και τη διαφορετική άποψη.

Η Συντακτική Επιτροπή

Το υδραγωγείο Ιτάμου

Διερωτώμαστε πόσες φορές πρέπει να το γράψουμε και πόσες αναφορές προς τη Δημοτική Αρχή πρέπει να υποβληθούν για να επισκευασθεί επιτέλους η δεξαμενή του υδραγωγείου Ιτάμου. Είναι τουλάχιστο δέκα χρόνια αφ' ότου ο σωλήνας εξόδου της δεξαμενής σάπισε και είναι δεμένος με σαμπρέλα ποδηλάτου! Πρέπει να περιμένουμε την πλήρη διάλυση το μήνα Αύγουστο για να μείνει ο κόσμος χωρίς νερό μέχρις ότου επισκευαστεί η δεξαμενή;

Ας σπεύσει η Δημοτική Αρχή να αποκαταστήσει τη βλάβη πριν αρχίσει η προσεχής παραθεριστική περίοδος.

Το πρόγραμμα "Καλλικράτης"

Όσος πλησιάζει ο χρόνος εφαρμογής του προγράμματος "Καλλικράτης" στην τοπική αυτοδιοίκηση, τόσο μεγαλύτερη κινητικότητα παρουσιάζεται σχετικά με πόσοι Δήμοι θα γίνουν στο νομό μας, ποιος θα είναι ο χάρτης της διοικητικής περιφέρειας κάθε Δήμου, ποια θα είναι η έδρα του κλπ.. Δημοσιεύματα επί δημοσιευμάτων με τα οποία καθένας ράβει και ξηλώνει τους νέους Δήμους κατά τις ορεξεις του. Το εντυπωσιακό είναι ότι το ενδιαφέρον αυτό εκδηλώνεται από νων και πρώην δημοτικούς άρχοντες και μόνο. Κανές δεν σκέφτηκε να ρωτήσει τη γνώμη των πολιτών, οι οποίοι είναι οι μόνοι που πρόκειται να υποστούν τις συνέπειες της τυχόν άστοχης συγκρότησης των νέων Δήμων.

Μόνη σωστή ενέργεια εν προκειμένω είναι το δημοψήφισμα σε κάθε Δήμο, έστω και άτυπο. Να ακουσθεί και η άποψη των δημοτών.

Σ.Σ. Λίγο πριν από την εκτύπωση της εφημερίδας πληροφορούμαστε από αξιόπιστες πηγές ότι ο Δήμος Ιτάμου μεταφέρεται στο Δήμο Καρδίτσας.

Η δεξαμενή πυρόσβεσης στον Ίταμο

Πέρσι τέτοια εποχή το ξαναγράψαμε, αλλά μάταιος κόπος. Η μεγάλη μεταλλική δεξαμενή που τοποθετήθηκε στον Ίταμο, με δαπάνη του κράτους, για τις ανάγκες της πυρόσβεσης, παραμένει εκεί, άδεια και μισοκαστραμμένη, για να δείχνει στους περ